

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 41

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 24, 1958, TORONTO, ONTARIO

META I XXVII

Sako Dulles Siūlys Nacionalistams Pamažu Evakuoti Pakraštines Salas

WASHINGTON. — Vals-tybės sekretorius J. F. Dulles, grįžęs iš Europos, nulėkė į Formosą tartis su nacionalistais.

Londonė jis pareiškęs britų vyriausybei, kad jis esąs pasirošęs pasiūlyti Formosoj sėdintiems nacionalistams, kad jie pamažu evakuotų pakraštines salas ir atsakytų nuo puldinėjimo ant Kinijos.

Tokias tai nuolaidas JAV vyriausybė linkusi padaryti tikslu palengvinti padėtį Formosos sąsiauryje. Bet jeigu derybos Varšuvoje eis patenkinamiai. Tačiau tos derybos dar nieko gero nedavusios. Nors prieš Pekingas teigiąs, kad Kinija pasiruošus nereikalauti, kad amerikiečiai apleistų Formosą tuojaus, tačiau Varšuvoje kiniečių atstovas apie tai nekabąs. Jis reikalaujās, kad amerikiečių apleistų Formosą tuojaus.

Patarimas nacionalistams apleisti pakraštines salas, be abejonės, yra vienas dalykas, o įsakymas pasitraukti — visai kitas. Nacionalistai gali visai nepaisyti Dulleso patarimo. Jie būtų priversti apleisti salas, jeigu JAV pareikalautų, kadangi JAV galėtų nutraukti pagalbą, be kurios nacionalistai negalėtų ilgai laikytis.

Čiang Kai-šekas, be abejonės, nesitrauks, kol jis galės, kadangi pasitraukimas iš pakraštinių salų reikštų baisų smūgį jam pačiam ir jo palaikytojams. Juk tai reikštų, kad jo teigimas, jog jis parves savo kareivius Kinijon, nebeturį jokio pagrindo, nors ir dabar mažai kas tiki jo teigimui.

Bet Dulles taip pat negali toli važiuoti, nedarydamas nieko Formosos srityje. Mažiausia, ką jis gali padaryti, tai evakuoti nacionalistus iš pakraštinių salų. Tik tą atlikus galima tikėtis nuolaidų iš Kinijos pusės Formosos klausimu.

Dulleso atsilankymas Formosoj yra didelės reikšmės. Visas pasaulis lauks, ką jis su Čiang Kai-šeku "iškeps".

Pamagustoj liginės buvo britų karių žmonos. Daug užverstos kipriečiais, kuomet britų kariai ir policininkai puolė kipriečius gatvėse po to, kai buvo pašautos dvi

britų karių žmonos. Daugeliui galvos buvo sudaužytos šautuvų buožėmis. Šioj nuotraukoj matote grupę nukentėjusių, suguldytų eilėje.

Britai Pradėsia Trauktis iš Jordano

LONDON. — Reuterio žiniomis, britai pradėsia evakuoti savo kariuomenę iš Jordano.

Jordane yra 3,000 britų kariuomenės.

BEIRUTAS. — Amerikiečiai tęsia savo kariuomenės ištraukimą iš Lebano.

Lebanas, kaip atrodo, šiaip taip susitvarkys vidujiniai. Užsienio reikaluose tur būt bus neutralus.

Prezidentas Eisenhower kreipėsi per radio į JAV kareivius Lebane ir sakė, kad jų nuvykimas padėjęs mažoms tautoms išsaugoti savo nepriklausomybę.

MADAGASKARAS BUS RESPUBLIKA

PARYZIUS. — Madagaskaro sala, į piet-rytus nuo Afrikos, pasiskelbė respublika Francūzijos globoje. Madagaskaras yra didelė ir turtinga sala. Ji užima 241,094 ketvirtainiškas mylias ir turi apie 5,000,000 gyventojų.

JAV ir Lenkija Steigs Konsulatus

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos ir Lenkija sutarė atidaryti konsulatus. JAV įsteigs konsulatą Poznanyje, o Lenkija — Čikagoje.

Lenkija bus viena iš visų socialistinių šalių, kuri turės konsulatą Jungtinėse Valstijose.

Jungtinės Valstijos taipgi neturi konsulų socialistiniuose kraštuose.

Jeigu santykiai eis geryn, vėliausiai abidvi šalys steigs daugiau konsulatų.

NUKRITO TARYBINIS ORLAIVIS TU-104

HONG KONG. — Kelyje iš Pekingo į Maskvą nukrito ir sudužo tarybinis orlaivis TU-104. Žuvo visi 65 keleiviai.

Tai pirmas nelaimingas atsitikimas su TU-104.

ARGENTIA, Nfid. — Placentia įlankoj prie Newfoundlando paskendo amerikiečių laivyno orlaivis su 10 asmenų.

Arabų Šalys Nutarė Remti Alžirijiečius

KAIRAS. — Arabų Lygos, kuriai priklauso 10 arabų šalių, taryba nutarė sukelti \$34,400,000 parėmimui Alžirijos kovų, kurias alžirijiečiai veda prieš francūzus, norėdami išsikovoti nepriklausomybę.

Ši suma yra 6 kartus didesnė, negu kad buvo skirta pernai. Ne visos šalys sumokėjo praėjusių metų duoklę, bet pasižada savo pareigas atlikti.

Amerikos Karininkai Draugaus su Rusais

WASHINGTON. — Amerikos karininkų grupė, pasitraukusių iš aktyvios tarnybos, suorganizavo "Kovos draugų" organizaciją. Organizacijos tikslas sueti į artimesnį kontaktą su Tarybų Sąjungos karininkais, dalyvavusiais viename, ar kitame kare.

Organizacijos pirmininkas gen. Jacob L. Devers ir prezidentas gen. James C. Fry sako, "Kovos draugų" organizacija skatins, kad kuo daugiau Amerikos karo veteranų lankytųsi TSRS, o iš tenai kvies rusus karo veteranus susipažinti su JAV.

DU NACIAI KALTI UŽ 12,000 ŽMONIŲ MIRTĮ

BONNA. — Prasidėjo teismas prieš du buvusius Hitlerio viršininkus Wilhelmą Schubertą ir Gustavą Sörgę. Karo metu jie buvo viršininkais Sachsenhausen koncentracijos stovykloje.

Šie hitlerininkai yra kalti už 11,800 tarybinių karo belaisvių ir civilių žmonių nužudymą. Trečias iš prasikaltėlių, Martin Kaitler, laukdamas teismo nusižudė.

BRUSELIO PARODĄ APILANKĖ DAUG ŽMONIŲ

BRUSELIS. — Pasaulinę parodą čionai atlankė 41,000,000 žmonių.

Paroda buvo atidaryta balandžio 17, o uždaryta spalio 19. Tokiu būdu, ji užtruko pusę metų laiko.

Lyga turi keblumų su Tunisija, kuri nutraukė ryšius su Lyga. Tunisija sako, kad ji negali sutikti su Egipto diktatu visai Lygai. Bet gali būti tik prezidento ir nekurį kitų vyriausybės narių nusistatymas. Žmonės nelinkę eiti prieš Arabų Lygą.

Tunisijos prezidentas yra karštas Vakarų šalininkas. Jis to neslepia. Bet reikia atsiminti, kad panašiai buvo ir su Iraku. Pastarasis buvo skaitomas geriausiu Vakarų draugu. Pasirodė, kad tik karaliukas ir pora ministrų buvo draugais, o visas Irakas tam nepritarė.

Arabų Lygos parama Alžirijai reiškia didesnę bėdą francūzams, kurie visomis išgalėmis stengiasi išlaikyti Alžiriją savo rankose. Tas rodo, kad premjerui De Gaulle teks ir toliau kovoti su vietos gyventojais.

Arabų Lygai priklauso šios šalys: Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas ir Sirija), Irakas, Saudi Arabija, Moroka, Jordanas, Sudanas, Libija, Yemenas ir Tunisija.

Kaip matome, Alžirija yra vienintelė šalis, kurioje daugumą gyventojų sudaro arabai, už Lygos sienų.

Vargiai francūzai išlaikys Alžiriją. Ji nenurims, kol gaus pilną nepriklausomybę, kaip ir kitos arabų šalys.

Atbėgo leškodami Rojaus Kanadoje

BRANTFORD, Ont. — Justina Takaks, kartu su savo vyru ir mažu sūneliu, pabėgo iš Vengrijos laike sukilimo, o paskui atvyko Kanadon. Manė, kad čia bus rojus. Bet jos gyvenimas čia nebuvo pavydėtinas.

Praėjusią savaitę pabėgė nuo jos vyras. Vėliau buvo atrastas 8 metų sūnus nužudytas. Išleidusi paskutinius \$20.00 ant drabužių savo sūneliui, liko be cento.

Policija ieško jos vyro, kurs įtariamasis nužudė sūnų. O likusi našlė nežino kurio galo griebtis, kaip palaidoti vaiką ir kaip tęsti gyvenimą.

Pasidairius po Kanadą

Ontarijos provincialė vyriausybė svarstanti čiepijamą visų Ontarijos gyventojų nuo polio (vaikų paralyžiaus). Tai esąs vienintelis sėkmingas būdas apsaugojimui žmonių nuo polio.

Neseniai Richmond Hill miestelyje (apie 20 mylių nuo Toronto) mirė du suaugę asmenys nuo polio. Abu du gyveno vienoje gatvėje.

Daugelis suaugusių nusi-skundė, kad jie norėję įsi-čiepyti sveikatos klinikose, bet negalėję. Nekurie gydytojai imą po \$15.00 už 3 čiepus. Sveikatos ministras sakė, kad neturėtų kainuoti virš \$9.00 už tris. Matote, reikia čiepytis tris kartus, kad pilnai apsaugojus.

Čiepai gydytojams nekainuoja, juos vyriausybė duoda veltui. Sveikatos ministras sako, kad čiepų yra užtekinai dėl visų provincijos gyventojų.

Toronto metro valdyba kalba apie pravedimą dar dviejų plačių kelių mieste. Vienas iš jų eitų nuo 400 iki Fred Gardiner vieškelio, kuris eina palei ežerą. Sakoma, kad kiekviena mylia atsietų po \$10,000,000.

Zinoma, kol visi tie planai bus įgyvendinti, praeis daug metų.

Išėina iš spaudos taip vadinama "Social Register" knyga, kurioje busi įtraukta visa Kanados "smetonėlė" — apie 40,000 asmenų.

Matote, atsiranda žmonių ir Kanadoje, kurie nori būti priskirti "aukštai klasei".

Sault Ste. Marie plieno darbininkai pasirašė trijų metų sutartį su Algoma Steel Corp. Darbininkai gauna nemažą algų pakėlimą.

Sakoma, kad dabar plieno darbininkai Hamiltone bus geresnė padėtyje spausiti savo kompaniją pasekti tą pavyzdį.

Hamiltone, kaip žinia, streikuoja arti 8,000 plieno darbininkų. Jie reikalauja

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

pakelti algas 25 centais į valandą.

Toronto miestas per 8 mėnesius pašalpai bedarbių išleido \$3,957,045. Pernai tuo metu buvo išleista \$2,562,062.

Rugsėjo mėnesį pašalpą ėmė 2,905 šeimynos. Pernai tuo metu ėmė pašalpą 1,623 šeimynos.

Ontarijos Aukščiausias Teismas atmetė plieno kompanijos Hamiltone reikalavimą uždrausti pikietavimą.

Kompanija norėjo gauti teismo paramą, kad būtų galima išvežti gaminius iš įmonių traukiniais.

General Motors Oshawoje skundėsi, kad negauna dalių iš Jungtinių Valstijų. Sakė, kad atleidžia 10,000 darbininkų.

General Motors susitaikė su unija, bet nekuriuose vietose skyriai turi nesusipratimų su kompanija.

Taip vadinamos Lordo Dienos asociacija apskundė nekuriuos laikraščius Toronte už laužymą įstatymo. To pasėkoje buvo apskusta Canadian Broadcasting Korporacija.

Ši įstaiga yra valstybinė. Dabar ji per teismus ieško išsisukimo. Advokatai nurodinėja, kad įstatymas neliečia valstybinės įstaigos, kurios galva yra karalienė.

Teismai, tačiau, nenori suteikti jai privilegijų.

Kanadietis

Max Ferguson, vienas iš CBC aktorių. Jis grįžta ant radio su savo "Rawhide" programa. Tai žmogus, kuris gali kalbėti bent daugeliu balsų. Jo programa būna satyriška. Jis dažnai "užkabi-

na" ir aukštesnius asmenis. Klausant jo programos pamana, kad bent tuzinas asmenų veikia, bet faktinai jis vienas atlieka viską. Jį galima matyti ant TV "Tabloid" programos.

KAS ČIA KALBA?

Nugi, baisiai įdomios knygos, kurias pradėjęs skaityti, skaitysi neatsikvėpdamas iki galo... kurios parduodamos visai žmoniška kaina... kurios eina ir į Lietuvą ir ta pačia kaina — tik 5 doleriai už visas 4 knygas! (Kurie siųsite į Lietuvą, atsiųskite mums aiškų adresą).

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 puslapių. Kaina \$3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 psl., kaina \$3.00.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina \$4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai, kaina tik \$3.00!

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygas, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:
DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St.

Chicago 8, Ill. USA

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Nerintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

VIENUOLIO RASTAI. Šeštas tomas. Jame telpa trys pjesės; trys apsakymai ir iš autoriaus atsiminimų aštuoni aprašymai. Knyga 596 puslapių. Knygyne Nr. 48.

VIENUOLIO RASTAI. Septintas tomas. Jame telpa 30 kebonių išpūdžių aprašymų; dešimtis feljetonų ir devyni publicistikos straipsniai. Knyga 480 puslapių. Knygyne Nr. 49.

PUODŽIŪNKIEMIS. Parašė A. Vienuolis. Romanas. Knyga 444 puslapių. Knygyne Nr. 50.

ISDUKTERĖ. Parašė A. Vienuolis. Telpa aštuonios apsakos ir apsakymai. Knyga 182 puslapių. Knygyne Nr. 51 ir 52.

PETRO CVIRKOS RASTAI:

Pirmas tomas. Jame telpa 21 apsakaitė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 53.

Antras tomas. Jame telpa 20 apsakaitė. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 54.

Trečias tomas. Jame telpa 29 apsakaitės-apsakymai. Knyga 308 puslapių. Knygyne Nr. 55.

Penktas tomas. Jame telpa 55 įvairios pasakos. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 56.

Šetas tomas. Jame telpa pirma dalis apsakos "Frank Kruk". Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 57.

Septintas tomas. Jame telpa pabaiga "Frank Kruk". Knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 58.

Aštuntas tomas. Jame telpa romanas "Žemė Maitintoja". Knyga 240 puslapių. Knygyne Nr. 59.

Devintas tomas. Jame telpa dvylika apsakaitė. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 60.

Daina. Joje telpa apart "Daina" dar kitos 22 apsakaitės ir apsakymai. Knyga 276 puslapių. Knygyne Nr. 61 ir 62.

Rinktinė. Joje telpa rinktiniai P. Cvirkos eilėraščiai, apsakaitės, pasakos, apybraižos, publicistikos ir kritikos straipsniai. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 63.

Frank Kruk. Apsaka. Knyga 580 puslapių. Knygyne Nr. 64 ir 65.

Žemė Maitintoja. Romanas. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 66.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Pirmoji knyga keturiose dalyse, 452 puslapių. Knygyne Nr. 67 ir 68.

KALVIO IGNOTO TEISYBĖ. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Antroji knyga, penkiose dalyse, 574 puslapių. Knygyne Nr. 69 ir 70.

BROLIAI. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Pirmoji knyga 328 puslapių. Knygyne Nr. 71.

BROLIAI. Parašė A. Gudaitis-Guzevičius. Apsaka. Antroji knyga, 248 puslapių. Knygyne Nr. 72.

PO AUDROS. Parašė Dovydaitis. Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 73 ir 74.

APSAKYMAI. Parašė J. Dovydaitis. Joje telpa 12 apsakymų. Knyga 160 puslapių. Knygyne Nr. 75 ir 76.

DRAUGAI IKI MIRTIES. Parašė J. Dovydaitis. Knygėlė 100 puslapių. Joje telpa penki apsakymai. Knygyne Nr. 77 ir 78.

MIRGORODAS. Parašė N. Gogolis. Knygoje 340 puslapių. Telpa N. Vodovozovo parašyta N. Gogolio biografija ir N. Gogolio 2-jų dalių apsakos. Knygyne Nr. 79.

TARYBŲ LIETUVOJ

Linksma šauniai Padirbėjus...

Į Kalvariją, į derliaus šventę daugelis išsiruosė jau šeštadienio popietę — tą dieną turėjo atvykti svečiai — Baltarusijos Ščiučinsko rajono žemdirbiai ir kaimynai — Simno rajono kolūkiečiai, su kuriais jau antri metai lenktyniauja kalvarijiečiai. Šie metai šeimininkams buvo džiugūs — jie žymiai pralenkė abu rajonus pagal pieno ir mėsos gamybą 100 ha naudmenu.

Šeimininkai pasistengė nuoširdžiai ir iškilmingai priimti atvykstančius draugus. Visą 12 kilometrų kelią — nuo pat rajono ribos iki miesto jie padabino puošniais vartais, plakatais, iškaišė vėliavėlėmis pakelės stulpelius, tiftelius, ir jau nuo vidurdienio su duona ir druska, gėlėmis ir orkestrais išsiruosė prie rajono ribos laukti svečių.

Išaušo puikus "bobų vasaros" rytas su nesiliaujančiu mašinu burzgimu, ratų tračėjimu. Ziūrėk, jau ir šaliगतviais sunku prasiskverbti, o keliais iš tolimiausių apylinkių į Kalvariją vis dar skuba žmonės. Tiek svečių dar čia niekada nebuvo — virš dešimties tūkstančių!

Černiachovskio aikštė. Prie tribūnos išsirikiavusios stovi šventės dalyvių mašinos. Derliaus šventę atidaro rajono vykdomojo komiteto pirmininkas E. Zaikauskas. Geriausio rajone "Tarybų Lietuvos" kolūkio pirmininkas L. Statulevičius visų šventės dalyvių vardu įteikia jam šių metų derliaus duoną. Susirinkusius sveikina Lietuvos KP Kalvarijos rajono komiteto sekretorius J. Grigalavičius, Ščiučinsko rajono vykdomojo komiteto pirmininkas I. Komlikas, Simno rajono vykdomojo komiteto pirmininkas N. Rutkauskas, Lietuvos KP CK skyriaus vedėjas pavaduotojas M. Požarskas. "Tarybų Lietuvos" kolūkio pirmininkui L. Statulevičiui iškilmingai įteikiamas Visasąjunginės žemės ūkio parodos Didysis aukso medalis, "Rytų aušros" kolūkio pirminin-

kui P. Gobiui — Didysis sidabro medalis. Tai apdovanojimai už laimėjimus kolūkinėje gamyboje.

Papuoštomis gatvėmis papada šventės dalyvių kolonos. Priekyje plėvesuoja vėliava, ant kurios aukso raidėmis žiba užrašas: "LTSR Ministrų Tarybos ir LKP CK pereinamoji Raudonoji vėliava — rajonui, laimėjusiam socialistiniame lenktyniavime už pieno gamybos padidinimą 100 ha naudmenu". Viena po kitos važiuo-

ja mašinos, jų labai daug. Ir nenuostabu — rajone 24 kolūkiai ir pasiutiniai atvažiavo ne su viena mašina. Štai, "Tarybų Lietuvos" kolūkis keturiuose sunkvežimiuose inscenizuoja liaudies dainelę "Du gaideliai baltus žirnius kūrė", "Naujo gyvenimo" ir "Rytų aušros" kolūkiai veža gražiai užderėjusius kukurūzus, iš paskos seka "Sangrūdės" kolūkio mašina su meška ir alučio bačka.

Tūkstantinės žmonių minios susirinko stadione, kur įvyko didelis svečių iš Baltarusijos koncertas.

O kada pradėjo leistis sutemos, miesto gatvėmis pajudėjo karnavalinė eiseną, iš kurios galėjai spręsti, kad Kalvarijos rajono kolūkiečiams tikrai netrūksta fantazijos ir išradinimo.

Vakare miesto parke 133 rajono žemės ūkio pirmūnams buvo įteiktos vertingos rajono vykdomojo komiteto ir partijos rajono komiteto dovanos.

Ilgai visame mieste skambėjo dainos. Ką gi — šauniai padirbėjus, galima ir pasilinksminti!

Nuotraukoje: derliaus šventės dalyvių kolona vienoje Kalvarijos gatvių.

Kompozitoriui Jonui Švedui -- 50 Metų

Rugsėjo mėnesio 26 d. sukako 50 metų, kai gimė plačiai respublikoje žinomas mėgiamas kompozitorius, Tarybų Sąjungos liaudies artistas Jonas Švedas. Įvairi ir vaisinga yra šio muziko veikla, dideli yra jo nuopelnai mūsų muzikinei kultūrai.

Kompozitorius yra nemažai sukūręs įvairaus žanro kūrinių, tačiau svarbiausią vietą jų tarpe užima dainos. Joms jis jaučia ypatingą meilę, joms skiria didžiausią dėmesį. Dar vaikystėje, gandydamas bandą, jis pamėgo lietuviškas melodijas, ramias, širdžiai artimas liaudies dainas ir jau niekada su jomis nesiskyrė: mokėsi giliau jas suprasti, rinko jas, populiarino, harmonizavo. Plačiai jos paplito po Nemuno šalį, tarsi bylodamos apie kūrėjo gyvenimo ir darbo prasmingumą.

Su kompozitoriaus vardu, jo kūrybine veikla yra neatskiriamai susijęs Valstybinio

Antrasis Respublikoje

Kaune pradėjo veikti antrasis respublikoje plačiaekraninis kinas. Atlikus "Romuvos" kinoteatre rekonstrukciją — sumontavus aparatūrą, paplatinus ekraną, atremontavus patalpas — šiuo metu jau demonstruojami plačiaekraniniai filmai. Dabar kauniečiai žiūri spalvotą filmą "Geriausieji metai".

nusipelnusio dainų ir šokių liaudies ansamblio nueitas kelias. Šiam ansambliui vadovaudamas nuo pat jo įsikūrimo pradžios, Švedas daug prisidėjo prie lietuviškos muzikos, dainos išplatavimo po visą didžiąją mūsų šalį, o taip pat užsienyje. Todėl Jono Švedo jubiliejus yra kartu tarsi ir viso kolektyvo šventė.

Didžiausias Lietuvoje Garažas bus Vilniuje

Bus pradėtas statyti ateinančiais metais Vilniuje, Verkių gatvėje, didžiausias Lietuvoje garažas. Koks jis bus — tai atsako projektuotojai. Priestate, bus įrengtas medicinos punktas, valgykla, salės, administracijos patalpos, biblioteka, skaitykla. Kai šoferiai, atvykę iš kelionės, jau išsėsis nakvynės kambariuose, jų automašinos bus tikrinamos, plaunamos ir, reikalui esant, remontuojamos didžiuliam garaže. Garažas užims 2 ha 19 arų plotą. Ten ir bus automašinu karalystė. Garaže tilpės 300 autobusų. O kieme stovės dar 100 mašinų. Atvykusį iš reiso mašina pirmiausiai bus aprūpinta benzinu ir tepalu. Tik tada ją nuyairuos į plovimo — valymo konvejerį. Sugedusioms mašinoms taisyti veiks 3 remonto konvejeriai ir 20 re-

Liaudiškose Respublikose

Pašto ir Telegrafo Ryšių Vystymas Kinijoje

Iki išsivadavimo pusiau feodalinėje ir pusiau kolonijinėje Kinijoje buvo visiškai silpnai išvystyta ryšių sistema, o daugybės užsieninių markių įrengimai buvo pasenę. Tai labai apsunkindavo ryšinių darbą. Be to, ryšiai labai nukentėjo per pastarųjų karo metų. Tik po šalies išsivadavimo pradėjo sparčiai vystytis pašto ir telegrafo ryšiai. Iki 1957 metų ryšių įmonių skaičius ir bendras pašto maršrutų ilgis padidėjo 5 kartus, palyginus su 1949 metais.

Iki išsivadavimo paštas Kinijoje buvo pristatomas tik iki apskričių centrų ir, kaip retai išimtis, į valsčius. O dabar Ryšių ministerijos organai pristato pašta 96 procentams valsčių ir 80 procentų šalies gamybinių žemės ūkio kooperatyvų. 10 ir daugiau kartų padidėjo pašto kontorių ir ryšių punktų skaičius. Dabar pasiūsti telegramą kainuoja triskart pigiau, negu kad kainavo iki išsivadavimo, ir jos dabar pristatomos dvigubai greičiau.

Po išsivadavimo respublikoje įsteigtas specialus ryšių institutas, kuriame mokosi 3 tūkstančiai studentų. Po 2-3 metų jame mokysis 7 tūkstančiai žmonių. Aštuon-

monto duobių. Šalimais dirbs dažymo, montavimo, elektros suvirinimo ir kiti skyriai.

Šoferiai ir konduktorai rytą savo autobusus ras švartelius, paruoštus kelionei.

Autobusų garažo projekto autoriai — inž. N. Vindzbergas, architektai: Z. Liandzbergis, I. Daujotaitė, J. Šileika.

K. R.

R. Kalpoko Darbų Paroda

Dailės muziejuje atidaryta kauniečio dailininko R. Kalpoko darbų paroda, skirta dailininko 50-mečiui. Dvejuose kambariuose ekspozuojami kūrinių parodo dailininko augimą nuo pačių pirmųjų, dar vaikystėje nupieštų piešinių ir paskutiniųjų brandžių darbų. Lankytojų susidomėjimą patraukia nauji kūriniai kolūkinėje tematika. Kauno peizažai. Prieš keletą metų dailininkas nutapė "Pergalės" kartinės vaizdą; tada tai buvo dar tuščia aikštė. Dabar toje vietoje išaugo didžiulių gyvenamųjų namų kvartalai. — Reikės tapyti naują tos vietos vaizdą, — šypsodamas sako dailininkas.

niuose ryšių technikuose mokosi 14 tūkstančių mokleivių. Salyje taip pat yra vienas ryšių mokslinio tyrimo institutas Pekine ir jo filialas Šanchajuje, taip pat 30 ryšių gamybinių laboratorijų įvairiuose miestuose.

Rumunijos Chemijos Pramonės Vystymas

Per pastaruosius dešimt metų Rumunijoje pastatyta ir paleista veikti tiek chemijos įmonių, kiek buržuazinės-dvarininkiškos santvarkos laikais nebuvo sukurta per 50 metų. Jų tarpe — J. V. Stalino vardo chemijos kombinatas, elektrodų ir šlifavimo akmenų gamykla "Karbokim", raugiklių gamykla "Ardžešul", antibiotikų gamykla Jasuose, du eksperimentiniai fabrikai cheminiam metalo perdirbimui, cheminių trąšų fabrikai Rodnovoje ir Nevodaryje, sodų fabrikas Govoroje ir t. t.

Ypatinga vieta Rumunijos chemijos pramonėje priklauso naftos chemijai, kuri gvildena naftos ir gamtinių dujų cheminio perdirbimo klausimus.

Artimiausiu laiku naftos chemijos darbuotojų pastangų dėka liaudies ūkis gaus žymų kiekį plastmasių, sintetinių verpalų ir pluošto, sintetinio kaučiuko, plaunamųjų medžiagų, tirpiklių.

Su Tarybų Sąjungos pagalba Moldovoje statomas didelis cheminio naftos perdirbimo kombinatas. Į jo sudėtį įeis sintetinio kaučiuko, elektrolitinės kaustikinės sodos bei chloro fabrikai su cehais plastmasėms, nuodingiesiems chemikalams ir organiniams tirpiniams gaminti. Ploještėje ir Timišoaroje paleisti į darbą pirmieji įtaisai, gaminantys plaunamąsias medžiagas — sintetinį maulą ir miltelius.

Sevineštėje statomas relo no fabrikas, kuris artimiausiais metais pagamins gana daug plataus vartojimo prekių.

Netoli Brailos miesto drauge su Vokietijos Demokratinė Respublika, Čekoslovakija ir Lenkija statomas didelis celiuliozės ir kartono kombinatas.

Audringą Rumunijos chemijos pramonės vystymąsi liudija tai, kad bendroji jos produkcija 1957 metais, palyginus su 1938 metais, padidėjo aštuonis kartus. Iš cheminių prekių importuotojos Rumunija virto šalimi, kuri dabar eksportuoja daugiau kaip 83 rūšių cheminę produkciją daugiau kaip 30 šalių.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

JEIGU TAI TEISYBĖ

Star Weekly įdėjo straipsnį, kuriame aiškinama, kodėl Jungtinės Valstijos skubina pasiekti mėnulį. Straipsnyje tvirtinama, kad Jungtinės Valstijos nori pirmos nukristi į mėnulį todėl, kad įsteigus tenai militarines bazes. Girdi, turint mėnulį savo kontrolėj, būsią lengva apsidirbti su Tarybų Sąjunga. Žmogus taip rimtai rašo, lyg tai būtų ministrų tarybos painformuotas apie tokį JAV planą.

Jeigu iš tikrųjų JAV vadovuose būtų tokia idėja, tai tas rodytų, kaip užsiagitavę jie yra ir kaip ištroškę tos pergalės. Bet reikia abejoti, kad jie yra tokie naivūs. Tokias vaizduotes gali turėti tik tokie žmonės, kurie daugiau apie nieką nenusimano, kaip tik rėkauti prieš komunizmą.

Reikia atsiminti, kad mėnulis, tai ne Formosa. Ims dar daug pastangų, kol žmogus pasieks jį. Neatrod, kad kapitalizmas išgyventų taip ilgai. Kada žmogus galės bazės steigti ant mėnulio, greičiausiai jos nebus reikalingos visai. Socialė evoliucija, dažnai gaudama paspirtį iš revoliucijų, eina gana greitai.

Daleiskime, kad tos bazės būtų galimos. Tai kodėl komunistai negalėtų įsisteigti savo? Jei jie gali pasigaminėti nuklines bombas, paleisti sputnikus (ir dar didesnius, negu amerikiečiai), tai kodėl jie negali lenktyniuotis su amerikiečiais bazių steigime ant mėnulio?

Bet ir turint bazes ant mėnulio nebūtų jau taip lengva. Juk tas pats mėnulis ne visada būna geroj vietoj. Kol tos baisios raketos pasiektų žemę nuo mėnulio, nuo žemės paleistos raketos galėtų padaryti košę iš Amerikos. Reikia nepamiršti, kad bus ir prietaisai, kuriais bus galima pastebėti, ką amerikiečiai veikia ant mėnulio.

Nevertėtų apie tai ir kalbėti, jei nebūtų bent kiek prasmės tokiuose užmojuose. Imperialistai suka galvas, kad suradus kokius nors būdus nugalėjimui socializmo. Jiė nesirošia sėdėti ir žiūrėti, kaip socializmas eina pirmyn. Iš to ir susidaro pavojus žmonijai. Tik žmonijos tvirtos pastangos gali išvartyti iš jų galvų idėjas apie steigimus militarinių bazių ant mėnulio.

STREIKAI IR KAS KENČIA

Dažnai spaudoje matosi nusiskundimų, būk visuomenė kenčia dėl vykstančių streikų. Norima sukelti opinią prieš darbininkus ir jų organizacijas. Bet kas gi iš tikrųjų kenčia nuo streikų?

Streikas yra didžiausia rykštė dėl darbininkų, kurie priversti streikuoti. Jie tuo metu juk negauna algos. Gerai, jei jie gali gauti iš kur nors dėl gyvybės palaikymo. Visuomenė gal bent kiek nukentia tik tuose atsitikimuose, kada streikuoja susisiekimo darbininkai, kaip tai gatvėkarių, gelžkelių, būsų ir pan. Streiko metu gal bent kiek kenčia biznieriiai, kurie daro biznį su streikieriais, nes streikieriai mažiau perka.

Bet jeigu darbininkai niekad nestreikuotų, tai šiandien gyvenimas būtų labai atsilikęs. Blogiau verstųsi visi, neišskiriant nei biznieriui. Kanada būtų atsilikusi socialiai labai toli. Tik darbininkų veržimasis pirmyn, reikalavimas socialių pagerinimų, laisvių praplėtimų padarė Kanadą pažangia valstybe, kiek tai galima kapitalistiniuose rėmuose.

Kur darbininkai neorganizuoti, nekovoja, tenai gyvenimas daug žemesnis, kaip socialiai, taip ir kultūriniai. Pačioje Kanadoje galima rasti tokių vietų.

Darbininkai yra pagrindas šalies. Jie yra ne tik prekių gamintojai, bet ir pirkėjai. Kuo pajėgesnė jų perkamoji jėga, tuo daugiau gaminių reikia.

Ekonominiai kriziai pasireiškia vyriausiai todėl, kad darbo žmonės nepajėgia išpirkti savo gaminių. Nemanokit, kad Kanadoje jau visko turi kiekvienas gyventojas. Jei sandėliai užversti gaminiiais, tai tik dėl to, kad daugelis darbo žmonių neturi kuo nusipirkti tinkamesnių baldų, įsigyti namus ir t. t.

Norint greičiau panaikinti krizį, reikia kelti darbin-

KAS NAUJO PASAULYJE

Amerikiečių vadovai, ypačiai prezidentas Eisenhower ir valstybės sekretorius Dulles, pastaruoju laiku pademonstravo, kiek galima tikėti jų žodžiais.

Kai tik iškilo taip vadinamas Formosos sąsiaurio krizis, jie dažnai skundėsi, kad jie nedarys jokių žygių, kol kiniečiai nenutrauks apšaudymo Quemoy ir kitų salų. Bet kai kiniečiai pertraukė apšaudymą, Dulles ir Eisenhower visai nusiplovė rankas. Girdi, jie negali nieko daryti, nes tai Čiang Kai-šeiko reikalas.

Bet nėra grynai Čiang Kai-šeiko reikalas. Amerikiečiai aprūpina nacionalistus viskuo.

Jeigu kiniečiai pradėtų vėl apšaudyti, tai amerikiečiai nesakytų, kad ne jų reikalas. Jie vėl duotų pagalbą nacionalistams pristatant į salas amuniciją ir kita.

Generolas De Gaulle laimėjo didelę pergalę Alžirijoje. Žinoma, ne kovoje su alžirijiečiais, o su savo draugais.

Alžirijoje dar vis laikėsi taip vadinamas Visuomenės Saugumo Komitetas su generolais priešakyje. De Gaulle įsakė militaristams pasitraukti iš politikos. Vieni sutiko, o kiti atsisakė paklaudyti. Minėtas komitetas pasimonojo skelbti generalį streiką. Bet generolas Salan, premjero De Gaulle paskirtas Alžirijos gubernatorium, matyti nebuvo linkęs padėti maištininkams. Streikas buvo atšauktas.

Manoma, kad dabar tas komitetas visai nustos autoriteto ir turės išnykti.

Britų bėdos Kipro saloje vėl padidėjo. Graikų patrijotai paaštrino opoziciją britų planui. Teroristiniai išstojimai plinta po visą salą.

Okupantai, atsakydami j tai, imasi griežtų priemonių. Daug kipriečių suėmė, tam tikras vietas paskelbė neįžengiamomis. Jei kas bandys įeiti, tai rizikuos gyvybe. Okupantai gali konfiskuoti žemę ir kitą turą. Pašto cenzoriais suteikiama neribota teisė atidarinti laiškus ir pakelius. Įtariama, kad amunicija patrijotams atsiunčiama pakeliuose.

Devyni britai buvo užmušti po to, kai buvo paskelbtas naujo plano vykdymas. Tas

planas numato graikų ir turkų patarėjus prie britų gubernatoriaus ir vietinę savi-valdą turkams ir graikams ant salos.

Kas nori matyti grįžtant gerlaikį, turi visais būdais remti darbo žmonių reikalavimus pakelti atlyginimą.

planas numato graikų ir turkų patarėjus prie britų gubernatoriaus ir vietinę savi-valdą turkams ir graikams ant salos.

Lenkijos Darbininkų Partijos sekretorius Vladislavas Gomulka aną dieną smarkiai užatakavo revizionistus. Jis sakė, kad revizionistai trukdo šalies pažangai.

Iki šiol, sakė jis, buvo rodoma didelė tolerancija jiems, bet toliau esą negalima leisti jiems kelti betvarę partijoje.

Tunisijos prezidentas Bourguiba pakėlė "šerius" prieš Jungtinę Arabų Respubliką. Girdi, ji diktuoja Arabų Lygai ir flirtuoja su komunizmu.

Tunisija buvo įstojusį į Arabų Lygą, bet greitai išstojo.

Bourguiba sakė, kad jis buvo ir bus Vakarų draugas.

Lebanas, kaip atrodo, šiaip taip susitvarkys, jeigu išlaikins jėgos nepakiš kojos.

Premjeru pasiliko Karamis, bet kabinetas perorganizuotas. Jis susideda iš abiejų srovių atstovų. Taipgi žymiai sumažintas. Ministrai turi po kelis portfelius.

Krikščioniškieji falangistai, kurie kėlė maištą prieš Karamio vyriausybę, pasižadėjo padėti ginklus ir nebeskelbti streiko.

Tarybų Sąjunga kaltina Jungtines Valstijas, kad jų orlaiviai skraido po Tarybų Sąjungos teritoriją.

Skunde nurodoma keli sienų palaužimai šiaurystiniame pakraštyje. Orlaiviai skraidė virš nekurių salų ir pussalių.

Tarybų Sąjunga sako, kad britų laivyno troleris buvo prisiartinęs prie Islandijos iškelęs Tarybų Sąjungos vėliavą.

Toks pasielgimas, Tarybų Sąjunga sako, yra biauri provokacija.

Britai ir islandiečiai, kaip žinia, ginčijasi dėl pakraščių. Islandiečiai nori, kad britai neužvautų arčiau 12 mylių nuo kranto, o britai spiniasi, kad siena būtų tik 3 mylios nuo kranto.

Devyni britai buvo užmušti po to, kai buvo paskelbtas naujo plano vykdymas. Tas

planas numato graikų ir turkų patarėjus prie britų gubernatoriaus ir vietinę savi-valdą turkams ir graikams ant salos.

Kas nori matyti grįžtant gerlaikį, turi visais būdais remti darbo žmonių reikalavimus pakelti atlyginimą.

nerolų ir buvusių generolų, savo knygoj iškeldamas kaltinimą Eisenhowerui, būk dėl jo kaltės praėjusis karas užtruko beveik metus laiko ilgiau.

Montgomery siūlęs veržtis į industrinę Vokietijos sritį siauru frontu, o Eisenhower atmetęs. Jis puolęs visu frontu. Tokiu būdu ofensyva buvus atidėta keliom savaitėm, kas davė vokiečiams progą atsigausti.

Montgomery palaiko nekuri vokiečių generolai. Pritaria ir kanadietis generolas Simonds.

Amerikiečiai paskelbė, kad jie turi pagaminę erdvinį orlaivį, kuris būsiąs išbandytas vasario mėnesį ar kiek vėliau.

Tą orlaivį iškelsias kitas orlaivis. Atsiskyręs nuo "motinos", erdvinis orlaivis pakilsias iki 400 mylių aukščio ir skrisias 4,000 mylių per valandą greičiu.

Pietų Afrikos rasistai galų gale atšaukė kaltinimą išdavystėj 91 asmeniui, kurie buvo tardomi nuo rugpiučio 1 d.

Prokuroras, tačiau, sudarysiąs naujus kaltinimus.

Kaltinamieji "nusikalto" tuomi, kad jie kovoja prieš vyriausybės politiką, skirstančią baltuosius nuo spalvotųjų rasų.

Britai Prikimše Dėžutes Balsų

BAGDAD. — Teisme buvusų Irako ministrų pirmo karaliaus nuvertimo iškilo viršun, kad britų generolas Sir John Glubb, kuris buvo Jordano armijos komandierius, 1951 metais prikimsęs balsų dėžutes balsų už tuos kandidatus, kurie nepritarė Jordano ir Irako vienybei.

Abiejų šalių žmonės norėję vienytišais metais, bet britai nepatikę, tad generolas Glubb pasistengęs, kad vienybės šalininkai būtų nugalėti.

Apie tai liudijo buvę ministrai.

TORONTO. — Mirė John W. Buckley, sulaukęs 76 metų amžiaus.

John Buckley buvo veiklus unijų lyderis, ne tik Toronte, bet ir visoje Kanadoje gerai žinomas. Vienu tarpų buvo Trades and Labor Kongreso išdininku. Ypač ilgai buvo Toronto ir Distrikto Darbo Tarybos sekretorium.

Pastabos

Praėjusių savaitę pastebėjau, kad Kanadoje statomas klausimas, ar ilgai galės išsilaikyti keleiviniai traukiniai.

Tik įsivaizduokit, su laiku gali būti labai maža keleivinių traukinių Kanadoje.

Tiesa, kompanijų galvos reiskia mintį, kad dabar pavojaus nėra, bet ir jie kalba be reikiamo entuziazmo.

Traukinių biznį atima įvairios moderniškos susisiekimo priemonės: autobusai, automobiliai, orlaiviai.

Ypatingai mažėja keleiviniai traukiniai tarp artimų miestų, kur galima lengvai pasiekti automobiliais, busais.

Tolimas keliones dabar daugelis atlieka orlaiviais. Pastarieji sutaupo žmonėms daug laiko.

Gelžkeliai bando nepasiduoti kitoms priemonėms.

Įvedami dyzeliniai inžiniai, dideliais langais vagonai ir kita.

Bandoma vystyti greitį, kiek tai galima.

Bet atrodo, kad ši kompeticija padės neilgam.

Šis faktas rodo, kaip gyvenimas eina pirmyn.

Vieniem jis atidaro naujas progas, o kitus stumia iš gyvenimo.

Kas galėjo pagalvoti, kad ateis laikas, jog traukiniams bus maža biznio?

Mokslas, technika padeda žmogui kilti, gerinti savo gyvenimą.

O kas būtų, jeigu visos jėgos, visi resursai, dabar su-naudojami militariniams reikalams, būtų pakinkyta žmogaus gerovės kėlimui?

Bet ne visur gyvenimas taip aukštai pakilęs.

Du trečdaliai pasaulio tebegyvena skurde ir tamsoje.

Kas blogiausia, tai kad nekurių turtingos šalys tebesunkia syvus iš tų šalių.

Beveik visa Afrika tebėra imperialistų rankose.

Nedaug geresnė padėtis Pietų Amerikoje, kur JAV korporacijos spaudžia iš žmonių ir jų žemių viską, ką tik gali.

Pažangiosios šalys jau bando kilti į mėnulį. Tuo tarpu kitur žmonės gyvena urvuose, nemoka net skaityti.

Ar nebūtų geriau, jei turtingosios šalys daugiau atydos atkreiptų į tuos žmones, kurie dideliame laipsnyje kenčia skurdą todėl, kad jie neturėjo laisvės, buvo sveti-

Beiruto (Lebane) krikščionių falangistų (reakcionierių) moterys priešinasi karreiviams, kurie bando išskirstyti jas. Falangistai pa-

sipriešino su ginklu prieš naują vyriausybę. Prezidentas buvo priverstas perorganizuoti kabinetą. Atrodo, kad padėtis gerėja.

Ką Kiti Rašo

Laisvamaniai ar barškalai?

Kalifornijos San Diego mieste trys vyrai pasiskelbė "Laisvų Lietuvių Etine Draugija" ir leidžia poros puslapių "biuletinį". Vienas jų ir mus pasiekė.

Draugijos pirmininku pasirašo Petras Vaitulionis, sek. Julius Švitra ir išdinininku Paulius Pakausius. Keisti jie vyrai. Jiems "lietuviai kaip tauta jau seniai yra miręs kūnas, o Amerikon ir kitur išsidanginę lietuviai yra tik pūvanti tautos atmatė".

Katalikai yra "išgamos ir chamai", nes jie seka paskui papizmą (popiežių). Komunistai yra "išgamos ir chamai", nes jie seka paskui Marksą. Tautininkai ir menševikai yra "išgamos ir chamai", nes jie vienoje lovoje guli su "išgamomis ir chamais klerikalais".

Tokių barškalių dar nebuvome matę jokioje lietuvių kolonijoje.

— Laisvė

Plepalas

Jau seniai žinome, kad nesąmoningiausias plepalas apie Tarybų Lietuvą "Naujienos" pralenkia bet kurį Amerikoje atžagareivių laikraštį. Bet tokio plepalo, kokį "Naujienos" atspausdino praėjusį penktadienį, tai dar negirdėjome.

Kaž koks į Vakarus atvykęs lietuvis pasakoja: Jeigu "patiko rusams kuri nors moteris, pasiūlydavo jai mesti savo vyrą ir gyventi

mū išnaudojami ir skurdinami.

J. Y.

su rusu. O kai šioji atkaliai nesutinka, sudaro vyrui dirbtiną bylą ir išsiunčia jį į Sibirą".

Be jokių komentarų, mielieji skaitytojai, klausiu: Ką jūs galvojat apie tą žmogų, kuris redaguoja "Naujienas"?

S. J. Jokubka

Nuosmukėliai

Negalėjau suprasti apie kokį "nuosmukį" tiek daug rašo "vaduotojų" spauda. Dabar pradeda paaiškėti.

Savo nuosmukį pademonstravo neseniai New Yorke susirinkę bėglių smetonėlė — poetai, rašytojai, dailininkai ir pan. "Dirva" apie tai praneša:

"Kai dailininkas Žeromskis išėjo kalbėti, dail. Puzinas tarė, kad jis ubagų kalbos klausyti nenori, pakilo ir išėjo iš salės. Paskui jį išėjo Rukštela ir Janušas. Išeinantiems Žeromskis paleido repliką, kad jis ir nesirengias ubagams kalbos sakyti".

Jei nebūtų elgetos įžeidimas, sakyčiau tie nusmukėlniai geriausiai vieni kitus apibūdino. Atseit — smilis smilį gaudet. Originalėj žemaičių kalboj — toks tokį pažino.

— L. Jonikas

Kinija žengia pirmyn

Ir Kinijos priešai pripažįsta, kad jos ekonomika vystosi labai smarkiu tempu.

Dennis Bloodworth, žurnalistas, Kinijai tik blogo velijantis, rašo: "Permainos, įvykusios Kinijoje per tris metus, kada aš ten lankiau-

si, tikrai fantastiškos. Pekingo apylinkės neatpažįstamai pasikeitė. Nauji keliai, nauji pastatai, naujos dirbtuvės... Wu Lano apylinkėse aš suskaičiau 260 namų, kuriuose gyvena naujų dirbtuvių darbininkai.

Socialistinės Kinijos šūkis pralenkti industrinę Angliją per 10-15 metų skambavisoje šalyje.

Harry Schwartz, didelis socializmo priešas, surinkęs informacijų iš įvairių šaltinių, daro išvadą, kad ekonominiai Kinija labai smarkiai stiprėja. 1949 metuose derlius davė Kinijai 113,000,000 tonų maisto, šįmet ji gaus 350,000,000 tonų. Plieno produkcija dešimteriopai padidėjo. Liaudies švietimo fronto padaryta didžiausias progresas. Naujų inžinierių, technikų, mokslininkų kadrai liejasi į šalies industrines įstaigas.

Taip sako Schwartz, Kinijos priešas.

Zemės ūkyje taip pat matosi nepaprasta pažanga. Jau aštuoniose Kinijos provincijose visi valstiečiai susibūrė į komunas (kolūkius), kooperatyvus. Vien tik Šantungo provincijoje įsteigta 1,500 komunų ir kooperatyvų. Komunų įsteigė tūkstančius restoranų. Tas paliuosuoja milijonus moterų nuo kamuojančio darbo privatinėse virtuvėse. Moterys eina dirbti į industrines įmones.

Ponia Rooseveltienė, kuri vis labiau linksta prie nuomonės, kad reikia keisti nusistatymas Kinijos atžvilgiu, sako, kad per pastaruosius aštuonius metus Kinija progresavo smarkesniu tempu, negu kad Rusija atitinkamu laikotarpiu.

Rooseveltienė teisingai supranta, kad ignoruoti Kiniją ir jos daromą pažangą gali tik ignorantai.

— Vilnis

Tikri Juokdariai

N. Aukštuolis

Kiek laiko atgal keli desėtkai "vaduotojų" Jungtinėse Valstijose atliko "pasaulio lietuvių" suvažiavimą. Dabar jų išrinktoji taryba, kuri taipgi vadinasi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Taryba, skelbia, kad "Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nariu yra kiekvienas lietuvis".

Visai kaip toj pasakoj. Pamojo lazdele ir visi lietuviai tapo tos bendruomenės nariais. "Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizacija yra užbaigta". Ko tereikia, tai kad visi dabar klausytų kelių desėtkų asmenų išrinktos tarybos. Kad tų kelių vadeivų mintis būtų "suprasta" ir visi įsijungtų į darbą.

ŠYPSENAS

Jis ateis vėliau

"Tiesiog negaliu suprasti, kas tamstai galėtų būti", pyko gydytojas, negalėdamas surasti žmogaus ligos kaltininką. "Tur būt per daug alkoholio".

"Tai niekis, gydytojau", atsakė ligonis. "Aš galiu ateiti, kada būsite blaivus".

— o —

Policininkas sutrukdė

"Man atrodo, kad toks paprastas dalykas galėjo būti išspręstas už teismo ribų", tarė teisėjas, kreipdamasis į teisiamuosius.

"Mes tą ir darėm", atsiliepė vienas, "kol policininkas įsimaišė ir suardė mūsų de-rybas".

— o —

Ji buvo mirusi

Senis lordas Higginbottom skaitė Londono Times viename klube, kuomet priėjo prie jo vienas jo draugas ir pastebėjo:

"Girdėjau, kad palaidojai savo žmoną".

Į tai lordas atsakė sekandčiai:

"Ir ką gi darysi. Ji buvo mirusi".

Kada eina kalba apie visus lietuvius, reikia suprasti, kad tai apima ir Lietuvą. Kalba eina ne apie išėjusius, o apie visus lietuvius, viso pasaulio lietuvius. Kad niekas Lietuvos neatstovavo jų susivaziavime, visai jiems neapeina.

Iš to galime aiškiai matyti, kokiais "dideliais" žmonėmis tie bendruomenės vadeivos stotasi. Pasiskelbė viso pasaulio lietuvių vadais kelių desėtkų susirinkime, o dabar tik supraskit juos ir negailėkit aukų jų darbams, Tikri juokdariai. Tai lygu varlės pūtimuisi prieš jautį.

Ar yra bent mažiausias pagrindas viso pasaulio lietuviams sekti paskui Matulionius, Meilus, Kralikauskus, Sungailas, Grigaičius? Ir ko gi jie siekia? Kur jie nori vesti visus lietuvius?

Savo žodyje šie vadeivos pačiu pirmutiniu uždaviniu stato atsteigimą buržuazinės santvarkos Lietuvoje. Tiesa, dangstoma laisvėmis ir nepriklausomybe, bet kas gi nesupranta, kas už tų gražių žodžių slepiasi. Ir kam gi nežinoma, kas Lietuvoje dėjosi prie tos nepriklausomybės. Ar visi turėjo laisvę? Ar Lietuva galėjo elgtis nepriklausomai? Juk nėra paslaptis, kad Lietuvoje tebuvo tik reakcinės, atžagareiviškos organizacijos. La's vesnių minčių žmonės buvo persekiojami, kalinami. Už

(Pabaiga ant 12 pusl.)

Patys Nusideda, Patys Išrišimą Duoda

(Po to, kai LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Paleckis turėjo pasikalbėjimą su lietuvišiais Brazilijoje, veiksmų spaudoje pasirodė ilgi straipsniai, visai iškraipę J. Paleckio atsakymus. Žemiau dedame paties Paleckio atsakymus į tuos išskraidymus. Atsakymai tilpo Tėvynės Balse. — Red.)

Užbaigdamas šį pasikalbėjimą, negaliu neišreikšti pasipiktinimo tais iškraipymais, kurie buvo padaryti rašinyje "Paleckis — San Paulo svečias" (atspausdintame "Mūsų Lietuvos" Nr. 475, rugpjūčio 9 d.), kuriame aprašomas mano susitikimas su lietuvišiais per A. Vaikšnoros gimtadienį. Esu pripratęs, kad reakcininkai, varydami piktą žmonių apgaulinėjimo darbą, nesidrovija jokių melo ir šmeižto priemonių. Todėl nesistebiu ir tuo rašiniu. Bet laikau pareiga kai kuriuos grubiausių melagystės faktus konstatuoti.

Juk tik biuri melagystė yra tai, kad ji mano lūpas buvo įdėtas pareiškimas, kad, girdi, grįžusieji Lietuvos emigrantai esą nepatenkinti ir norj vėl išvažiuoti. Kaip tik pernai Trakų apylinkėje, kai valgėme su jais "assado", jie visi džiaugėsi grįžę į Lietuvą ir čia gerai įsikūrę. Taip aš ir susirinkime sakiau, bet "Mūsų Lietuvos" laikraščio rašėivos išvertė visai kitaip.

Kaip minėjau, ir dabar, atvykęs iš Brazilijos, aš sutikau didelę grupę grįžusiųjų, kurie man taip pat reikė pasitenkinimą, kad dirba tėvynėje, dalyvauja keliant jos gerovę ir, yra gerai įsikūrę.

Aiškliai sumeluota ir apie kolūkius. Esą aš sakęs, kad tėra vienas kolūkis, kuris už darbadienį duoda 3 kilogramus grūdų ir po 8 rublius pinigais. Aš daviau tik pavyzdį — vieną iš daugelio kolūkių.

Gryna melagystė yra tai, kad kunigas Bružikas prašęs paleisti iš Sibiro jo seserį. O juk kunigas Bružikas viešai pareiškė, kad jo sesuo gyvena Lietuvoje ir apie buvusį prezidentą Stulginskį klausimas išgalvotas, o atsakymas iškraipytas. Aš tik sakiau, kad Lietuvoj laisvai gyvena daugelis buvusių buržuazinių vyriausybų narių, jų tarpe ir A. Stulginskis.

Visai nutylėti mano žodžiai apie tai, kad daugumata, kurie dėl įvairių priežasčių karo ir pokarinių įvykių išdavėje buvo represuoti, yra sugrįžę. Jų tarpe sugrįžo ir tokie, kurie už savo nusikaltimus buvo susilaukę griežtų bausmių. Atsakiau aiškiai, kad dabar jokie trėmimai bei perkėlimai netaikomi.

Taip pat nutylėtas mano klausimas: kada ir iš kur sugrįž šimtai tūkstančių tu, kurie hitlerininkų ir jų lietuviškų sėbrų karo metu buvo nužudyti arba žuvo po karo nuo nacionalistinių banditų, kraugeriskai žudžiusių ištisas šeimas, nesigailint senelių nei kūdikių? Tas klausimas, matyt buvo nemalonus tiems, kurie su hitlerininkais sėbravo arba laimino budiškius banditų darbus.

Zinoma, nemalonu rašyti tiesą tiems, kurie ilgus metus melavo apie milijonus ištremtų į Sibirą, apie tai, kad Lietuvoj nebesą lietuvių, kad Lietuvoje visi vaikštą nu-

driskę, išbadėję.

Čia iškeliau tik stambesnius suklastojimus ir melagystes, kurios buvo minėtamė rašinyje.

Reikia stebėtis, kaip gali bent krislą sąžinės turj žmonės taip iškraipyti žodžius, suteikti jiems priešingą prasmę, begėdiškai meluoti, siekiant apgauti ir suklaidinti žmones.

Bet tame pačiame laikraštuko numery misijonieriaus jėzuito kunigo Bružiko straipsny skaičiau: "Bažnyčia misijų metu teikia misijonieriams galią išrišti žmones iš sunkiausių nuodėmių".

Bepigu meluoti ir apgaulinėti, jei pats gali sau ir savo draugams tokiems pat melagiams sunkiausias nuodėmes atleisti.

Lietuvių tauta pakankamai pažįsta panašių melagių pranašų ir sukty politikų veidą ir būdą. Užtat ji džiaugiasi jais nusikračiusi ir nuėjusi nauju keliu, kurdama savo socialistinius rūmus, kuriuos viešpatauja darbo žmonių valia ir jų tiesa.

("Tėvynės Balsas")

"Shifty" Dulles

(Toronto Daily Star editorialas)

Kuomet karo debesys pakilo virš pakraštinių Kinijos salų kelios savaitės atgal ir dalykai išrodė gana prastai, valstybės sekretorius Dulles nusiminė. Jei tik Kinijos komunistai sustotų šaudę, sakė jis, reikšmingi pakeitimai Amerikos politikoj įvyktų. Nors šis neaiškus pasiūlymas nebuvo išdėstytas, vis tik ponas Dulles sakė, kad Jungtinės Valstijos mano, jog būtų kvailas dalykas nacionalistams laikyti tiek daug kariuomenės ant salų, jei būtų atsiekta "patikimo" ugnies sulaikymo.

Dešimt dienų atgal komunistai sulaukė ugnį. Nuo tos dienos nacionalistai garsiai šaukia, kad jie nesitrauks, o ponas Dulles ir prezidentas Eisenhower dabar sako, kad Jungtinės Valstijos nevers jų. Komunistai, sako Dulles, yra "shifty bunch" ir ugnies sulaikymą gali pradėti ar sulaukyti kada tik nori ir todėl negali būti laikomi "patikimais". Prie to, pasitraukimo klausimas visiškai priklauso nacionalistams, o Jungtinės Valstijos visai neturi "nusistatymo" tuo klausimu.

Komunistai gali būti "shifty", bet jie negali laikyti žvakės ponui Dullesui šiame atsitikime. Vietoj stengtis pašalinti šias salas kaip "dyglius taikos šone", kaip kad prezidentas syki vadino jas, Jungtinės Valstijos aiškiai pasakė, kad jos tikrai nori atstatyti status quo.

Argumentas, kad Jungtinės Valstijos neturi teisės spauti Čiang Kai-šeką pasitraukti — "mes neversime savo sąjungininko", sakė ponas Eisenhower — yra aiškus absurdas. Čiangas nėra joks "sąjungininkas", jei tas terminas turi kokią nors reikšmę; jis yra lyderis kontrevoliucinio judėjimo, pasislėpęs ant salos, kuri nepriklauso jam, ir visiškai priglūmingas nuo Jungtinių Valstijų ekonominės ir militarinės pagalbos. Trumpai, jis yra Amerikos lėlė ir tokiu turi būti laikomas.

Dulleso gynėjai gali sakyti, kad jis elgiasi norėdamas apginti Čiangą prestižą (generalisimas turėtų dabar jaustis kaip amerikoniškas jo-jo) ir kas yra svarbiausia, tai kad nacionalistų kariuomenė būtų ištraukta nenustojant prestižo. Bet Kinijos komunistai taipgi turi "prestižą"; tiek pat įžeidimas jiems sukilėlių kikos šliaužijimas prie jų durų, kaip kad Čiangui pasitraukti. Pekingas, galima daleisti, nepradėjo šio Quemoy apšaudymo tam, kad išsiuokus prie švisą pasaulį. Jie negali grįžti prie status quo, ar bent išrodyti darant tą, be pasirodymo esant popieriniu kinietišku tigrū.

Mažiausia, tos pakraštinės salos turėtų būti demilitarizuotos. Rasi tas ir yra galutinas siekis, kurio, pagal nekuriuos spaudos pranešimus, ponas Dulles siekia; padidinimas Čiangą šaudymo jėgų

Formosos Krizis

S. Karpė

Formosos sąsiaurio krizis iškilo viršun tik kiniečiams pradėjus bombarduoti Quemoy ir kitas salas Amoy j-lankoj. Bet šis krizis yra senas dalykas. Jis vystosi pamažu. Bombardavimas tiktai pagreitino jo vystymąsi. Dabar jis pasiekė tašką, kuris kelia rūpestį ne tik Čiangui, bet ir jo globėjams.

Dalykas, žinoma, rimtas, kas liečia Čiang Kai-šeką ir amerikiečius. Mat Formosos likimą reikia išspręsti greitai, juo ilgiau bus laukiama, tuo bus sunkiau. Gali atsirasti ir pavojus. Ne iš Kinijos pusės, o iš vidaus.

Bombardavimas Quemoy ir ryšium su tuo pasipylusios diskusijos parodė, kad visuomenės opinija stovi prieš bile kokį užsimojimą nuverstį dabartinę Kinijos vyriausybę. Priešingai, visuomenė reikalavo, kad Quemoy ir kitos salos palei Kiniją būtų sugrąžintos Kinijai, o nacionalistai iškelti iš jų. Pačios Formosos likimas turj būti išspręstas Jungtinių Tautų, pravedant laisvus balsavimus, per kuriuos formosiečiai pasisakytų, ko jie nori: nepriklausomybės ar prisidėjimo prie Kinijos. Pats amerikiečiai išsitarė, kad jie nelinkę remti nacionalistus, jeigu jie drįstų veržtis į Kiniją.

Trumpai kalbant, pasidarė aišku, kad nebėra vilties, kad nacionalistai grįžtų Kinijon. Vieni jie nepajėgūs, o jų globėjai, akyvaizdoje visuomenės opinijos, nelinkę padėti. Tad kas tuomet lieka tiems, kurie trokšta grįžti namo? O grįžti namo daug kas nori, nes daug kas paliko savo artimuosius. Išėina, kad reikia ieškoti santykių su gimtuoju kraštu, susitaikyti.

Kaip amerikiečiai, taip ir kiti rimtai mano, kad Formosoje ir pakraštinėse salose esančių nacionalistų tarpe auga nepasitenkinimas vadovybe. Ypatingai Čiang Kai-šeku ir jo sūnum, kurs palaike discipliną. Esą galimybių sukilimo, per kurį valdžion atsistotų tie, kurie linkę susitaikyti su Kinija. Esą pavojus, kad nauja valdžia pa-

leistų sumažinti kariuomenę ant salų. Bet negalima tikėtis, kad Kinija visą laiką lauktų, kol nacionalistai pasitrauks, nes to gali ir visai neįvykti. Kaip dalykai stovi dabar, Pekingas tiesiog verčiamas atnaujinti bombardavimą. Norint, kad to neįvyktų, Čiangas turėtų būti priverstas paskelbti ir vykdyti ištraukimą tuojaus, nežiūrint ant kiek nukentėtų prestižas.

sirinktų prisijungimą prie Kinijos.

Amerikiečiams esanti dabar problema. Laukti, kad įvyktų sukilimas ir valdžios pasikeitimas, esą labai nepatogu. Tokiu būdu galima nustoti Formosos, nekaltant jau apie Quemoy ir Matsu salas. Girdi, ar nebūtų geriau imtis žygių dabar, kad Formosa būtų padaryta nepriklausoma, Jungtinių Tautų globoje, ir tokiu būdu su laikyta nuo prisidėjimo prie Kinijos. Gal taip būtų išgelbėta amerikiečių pozicija Toluose Rytuose. Jei ne tas, tai nors būtų neutralizuota Formosa. Bet kaip tą padaryti?

Čiang Kai-šekas yra labai užsispyręs. Jis nelinkęs daryti nuolaidas. Jis mano, kad Jungtinės Valstijos turi padėti jam užkariauti Kiniją. Tas reiskia, kad gali būti neįmanoma susitarti su juo.

O kas būtų, jeigu kiltų sukilimas Formosoje? Sakysit, kad amerikiečiai gali lengvai apsidirbti. Taip, jie galėtų. Bet kokios košės jie prisivirtų. Tai būtų labai nemalonus dalykas. Iš vienos pusės, amerikiečiai susikeltų prieš save formosiečius ir tuos nacionalistus, kurie dalyvautų sukilime. Iš kitos pusės, pasirodytų slopintojais žmonių, kurie nori nusikratyti atėjų-nų.

Daug sveikiau būtų užbėgti už akių ir kokiū nors būdu paliuosuoti Formosą nuo Čiang Kai-šeko režimo. Klausimas tiktai, kaip tą padaryti. Gali pasirodyti, kad sukilimas formosiečių ir nuvertimas Čiang Kai-šeko yra lengviausias būdas. Bet tokiu keliu galima visai nustoti Formosos.

Imperialistus daugiausia išgąsdino kiniečiai, kurie pratęsdami paliaubas vadino Quemoy gynėjus kompatrijotais. Spėjama, kad Kinija žino padėti salose ir Formosoje ir todėl tikisi ko nors.

TARYBŲ SAJUNGA IŠVIJO CBS REPORTERĮ

MASKVA. — Tarybų Sąjungos vyriausybė įsakė Amerikos radijo ir televizijos CBS biurui uždaryti savo biznį Maskvoje, o CBS reporteriui Paul Niven per dvi savaites apleisti šalį.

Prieš kiek laiko Amerikoje per CBS televizijos stotis buvo rodomas filmas "Sąmokslas užmušti Staliną". Tarybų Sąjunga dėl filmo rodymo užsigavo ir buvo įteikus protesto notą valstybės departamentui, Departamentas atsakė, kad CBS yra privatinė biznio istaiga ir daro viską sauvaliai.

Svečiuose pas Buvusį Kanadietį Joną Purą

Grįžęs iš Kanados Pranas Tumėnas, LTSR Ministrų Tarybos Reikalų Valdybos grįžtančių į Tėvynę piliečių buities sutvarkymo ir įdarbinimo skyriaus vedėjas ir aš, paėmę lengvai riedančią "Pobiedą" pro Vilkpėdę ir Panerius išnirome iš Vilniaus statybų ir pasukome pradžioje tašytais akmenimis klotą, vėliau asfaltuota autostrada Kauno pusėn. Lieka Barčiukų miškas, prašokame Vokės užtvanką ties Grigiškių popieriaus fabriku, lieka Didysis ežeras Rykantai, Vievis, Kaišiadorių-Ziežmarių kryžkelė, pora kalvų ir slėnių už kryžkelės, ir mes jau arti statomosios Kauno hidroelektrinės, būsimosios jūros dugne ties Rumšiškėmis.

Greit privažiuojame kalnelyje stovinčias mūrines "Kelio į komunizmą" kolūkių sodybas. Šiam kolūkiui priklausė ir Kaišiadorių rojono Leliušių kaimas, iš kurio prieš 30 metų, sunkaus gyvenimo verčiamas, išvyko 22 metų jaunuolis Jonas Pura.

Artėjant prie Jono brolio Puro sodybos. Aplink nuostabiūs vaizdai, kalvos kalneliai, slėniai, greta vingiuoja srauni Strėvos upė; jos vaga dabar sulaukyta, užtvankta, ji suka kolūkinės hidroelektrinės turbinas, kalvos ir laukai išraizgyti elektros laidais, į kiekvieną kolūkiečių pirkia, tvartą, svirną ir rūšį atėjo elektros šviesa.

Prie Juozo Puro pirkios sulojo šunelis. Po kiemą kapstoši vištos. Sodas raudonuoja obuoliais, geltonuoja kriaušėmis, mėlynuoja slyvomis. Puikus derlius šiemet išaugo soduose: keli krepšiai obuolių, pomidorų ir agurkų stovi ties Purų pirkios "gonkelėmis".

... Susipažįstame. — Sėskite, prašau sėsti, — rūpinasi Jonas. — Netikėti svečiai, o šeimininkės nėra, aš visai biednas, neturiu kuo vaišinti...

Ir, pasodinę mus, nuslinko Jonas į kamarėlę, iš kur atnešė nepaprastai skanios kaimiškos duonos, sviesto visą lėkštę ir šviežią trikampį baltą sūrį.

Neatsisakome nuo nieko. Viskas skanu ir miela. Kostas Redeckas tuoju klausia, kaip laikosi Jonas, kur norėtų įsidarbinti, ar gal jau pas brolių kolūkyje pri-tapo.

— Dar niekuo nesirūpi-nu. Dar vis atsidžiaugti negaliu nauju Lietuvos gyvenimu. Štai, žiūrėkite, pirkioje ir visur elektra, dieną naktį kalba radijas, o aš išvykdamas palikau dar balanas ar-

ba smilkstančią žibalinę. Iš mūsų kaimo, be pradinės mokyklos, anksčiau niekas ne-simokė. O dabar brolio Juo-žo du sūnūs išsimokslinę dir-ba Vilniuje, kito brolio sū-nus — Kauno banko direk-torius. Kaimynų sūnūs ir dukterys arba jau dirba kur nors, eidami atsakingas pa-reigas, arba mokosi aukšto-siose mokyklose. Ir čia, kol-ūkyje, nebereikia su piau-tu-vu lankstyti, renkant stie-belius ir gaudant varpas. Tai padaro piauamosios mašinos, kombainai. Ir ma-no brolių kiti vaikai dirba čia pat kolūkiuose traktori-ninkais, brigadininkais. Vi-siems darbo pakanka. Ir vi-si gyvena ne taip, kaip se-niau, kai aš dar čia gyve-nau. Tuomet mūsų Leliuši-uo-se buvo mažiau dviračių, ne-gu dabar yra lengvųjų maši-nų ir motociklų...

Mes klausome nekalbaus Jono Puro kalbos ir stebi-mės jo iškalbingumu, entu-ziazmu. Tik jis susilaikė pa-stebėjęs, kad mes nebeuž-kandžiaujame, ir ėmė ragin-ti:

— Imkite, ragaukite. Gal neskanu? Aš tai atsivalgyti negaliu lietuviškos duonos, apie kurią tiek metų Kana-doje svajoju. Žinote, kad čia ir rūkalo dūmas daug skanesnis. Kanados cigare-tes rūkant, krūtinę spausda-vo. Ten tabaką mirko ka-žinkokiuose chemikaluose, o čia grynas, natūralus. Rūkai ir lengva, smagu.

Kostas Redeckas kanadie-tį pertraukia ir klausia:

— Na, o kaip manai su darbu susitvarkyti?

— Pailsėjęs ir pasidžiau-gęs norėčiau grįžti į savo profesijos darbą. Esu stali-us. Staliaus amatą paveldė-jau iš savo tėvelio. Ir Kana-doje daugiausia šiuo amatu verčiausi, kai kas darbo pa-siūlydavo.

Tuo tarpu atsidarė durys ir pirkion įėjo stipri, sveikos išvaizdos Jono Puro brolienė Kastutė Purienė. Įėjusi ir rankom suplojo:

— Tai svetelių, o stalas tuščias, dovanokite, namie nebuvau.

Nors mes jau buvome ge-rokai užvalgę ir vis dar švei-tėme duoną, sūrį, sviestą, bet Kastutė greitai stalą praturtino raugintais agur-kais, piaustyta lietuviška dešra, lašiniais, kumpiu, ski-landžiu.

Jonas Puras toliau gyre kolūkinį gyvenimą:

— Mūsų tėvelis buvo darbštus, tvarkingas ir ama-tą rankose turėjo, o ligi va-saros sūdytų lašinių, kumpio ir skilandžio neišlaikydavo,

o dabar, štai, rugsėjis eina į galą, o brolienė netaupyda-ma vaišina mane tomis gė-rybėmis... Valgome ir vis turime.

Besivašininant, bekalbant laikas greitai prabėgo ir sau-lė į vakarus palinko. Sutarę, kad naujasis Tarybų Lietu-vos gyventojas, pailsėjęs ir pasidžiaugęs kaimu, atvyks į Vilnių nuolat gyventi ir dirbti, mes pakilome važiuo-ti. Nelengva ištrukti iš vai-šingų lietuviškų namų. Kas-tutė ir Jonas Purai ne tik mus vaišino, bet ir kelionėn obuolių kišenės prikimšo.

LTSR Ministrų Tarybos atstovas paliko Jonui Purui savo adresą, kad atvykęs į Vilnių galėtų jį surasti, ir mes nudulkėjome lauko ke-leliu į plentą ir autostradą.

— Gera, labai gera Lietu-voje gyventi, — džiaugėsi Pranas Tumėnas, važiuoda-mas banguotais, slėneliais ir kalvomis nuklotais laukais.

— Gera! — pritarėme vi-si.

Vincas Uždavins

Laiškas iš T. Lietuvos

Sudburietis A. Jasulis at-siuntė Liaudies Balsui laišką nuo pusbrolio A. Grebliūno, kuriame pasakojama apie te-roristų veiklą po karo toje apylinkėj. Pralaidę asmenišk-as vietas talpiname čia tą laišką. — Red.

Gaila, kad negavai to laišk-o, kuriame buvo daug pa-rašyta, kas darėsi nuo 1945 iki 1950 metų. Naktį valdė vieni, o dieną kiti, buvo dvi valdžios ir abiejų reikėję klausyti. Naktį užeidavo banditai, paimdavo pinigų, gyvulių, apsirengimą, mais-tą. Jeigu pasipriešino, tuoj nušovė. Jeigu kaimynas ant kaimyno piktas, jis pasa-kys, kad jis komunistas, tuoj nušovė nekaltą žmogų.

Kasdien lydėdavo po 15, 10 ar 8 grabus. Sulaukęs nakties nežinai, ar atsikelsi su šeima, ar jau lydės į ka-pines.

Dažnai banditai su rusais susitikdavo, įvykdavo susi-šaudymas, po to krėsdavo žmones, ar nėra banditų pa-silėpusių. Tardymai eidavo.

Buvo tokių banditų, kad dieną dirbo, o naktį plėšė. Jei suodė iš kamino palte-lės skonį, tai naktį svečiai viską paimdavo. Vieno tokio pono byla buvo 1957 metais. Tai Siderio sūnaus. Visą prisipažino. Pats nužudęs 50 žmonių. Tokie vieni guli žė-mėj, kiti važiavo ant uždar-bių į rytus.

Ir Vladą Sasnauską išvedė naktį banditai ir nušovė. Gu-lėjo negyvas žvyrduobėj prie Dusios. Žinai pats, koks bu-

Nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 31 d. vedamas

Liaudies Balso Vajus

Gavimui Bent 125 Naujų Skaitytojų

Aanaujinimui Visų Esamų Prenumeratų

Sukėlimi \$4,500 Aukų Savaitraščio Paramai

Vajui uždaviniai dideli. Juos nusako dabartinė Liaudies Balso padėtis ir jų išpildymas yra būtinas reikalas dėl savaitraščio išlaikymo.

Kad vajus eitų planingiau, tai K.L.L.D. Rajonams siūlomos kvotos:

Pirmam rajonui, su Montrealu priešakyje, gauti 30 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$900 aukų.

Antram rajonui, su Torontu priešakyje, gauti 50 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$2,000 aukų.

Trečiam rajonui, su Winnipegu priešakyje, gauti 15 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$500 aukų.

Ketvirtam rajonui, su Vancouveriu priešakyje, gauti 10 naujų prenumeratų, atnaujinti visas esamas ir sukelti \$350 aukų.

Likusią dalį užsimotos bendros kvotos, dedame viltis, kad padės išpildyti nuoširdieji Liaudies Balso draugai ir draugės gyvenantieji Jungtinėse Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Brazilijoje ir kitur.

Pavyzdgingiausiai išpildžiusio savo kvotą rajono var-das bus atžymėtas ant Istorinės Liaudies Balso Trofėjos, kuri nuo praeito vajaus randasi pavyzdgingiausiai pasiro-džiusio vajuje trečio rajono globoje.

Vajininkų ar jų grupių lenktynės bus rekorduojamos punktais, sekančiais: už naują metinę prenumeratą 4 punk-tai, už atnaujintą 2 punktai ir už kiekvieną dolerį surink-tų aukų po 1 punktą.

Pirmiesiems penkiems vajininkams ar jų grupėms skiri-riama dovanos: pirmą — \$25; antra — \$20; trečia — \$15; ketvirta — \$10; penkta — \$5.

Gautus vajaus darbo rezultatus prašome tuoju pri-žiūsti. Ir spalio mėnesį gauti vajaus veiklos rezultatai bus kredituojami vajaus sąskaiton, o vajininkams už tą bus skiriami punktai.

Primename, kad kaip naujos taip ir atnaujintos pre-numeratos kaina Kanadoje, Škotijoje ir Anglijoje po \$4.00 metams; Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tarybų Lietu-voje ir visur kitur po \$4.50 metams. Pusmetinė prenume-rata — pusė metinės kainos.

Visus Liaudies Balso vajininkus, rėmėjus, pažangias organizacijas ir visus skaitytojus labai prašome kuo ryž-tingiau pasidaruoti ir kiek galint gausiau paremti savait-raštį.

Liaudies Balso Administracija
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Ont., Canada

vo Vladas gabus ir kokias rankas turėjo. Tai ir žuvo be laiko. Nežino niekas nei ka-po, guli užkastas kur nors.

Aš kartą buvau nuvažia-ves į Giraitės mišką malkų. Buvo daugiau iš šventezerio nuvažiavusių. Daugėla, Ka-raliūnas, Pukelevičius Jo-nas. Miške radome banditus. Klausia, ko atvažiavom. Pa-sakė, kad malkų. "Turit iš valsčiaus pažymėjimus?" klausia jie. Mes jų neturim. Paėmė visus dokumentus. Nusirašė iš pasų į savo kny-

gutę. Tai liūdnas dalykas. Jeigu juos kada pagaus, tai ir mus tardys, bus sunku iš-siaiškinti. Po visos kalbos Karaliūnas Šimas prašo mal-kų, nors šakų parsivežti.

Dar pasakė, kad vieni naktį, kiti dieną eina, plėšia, tai kaip mums gyventi? Liepė Šimui nusileisti kelnes ant kulnelių, kad galėtų gerai mušti. Šimas neranda tokios vietos ir nenusileidžia kelnių, tačiau atsigulė ir kelnes nu-sileido. Pasiėmė lazdas ir (Pabaiga ant 12 pusl.)

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Spalio 12 dieną įvykusia-me Montrealo Sūnų ir Duk-terų Draugijos mėnesiniame susirinkime, be kitų draugi-šos reikalų, buvo raportuo-ta, kad yra 10 ligonių.

Taipgi nutarta, kad dabar susirinkimai įvyks kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį ir dienos metu. Nepamirškite pasizymėti kalendoriuje.

Turėjo operacijas E. Ma-cijauskienė, Viktorijos ligo-ninė, ir O. Joneliūnienė, St. Joseph ligoninėje.

F. Nakienė puldama susi-laužė ranką. Jurėnas serga provincijoje, A. Adomonienė turėjo nelaimę su automobi-lium.

Visiems linkiu greitai pa-sveikti.

Mirė J. Naikelis, sulaukęs 67 metų amžiaus. Kanadon atvyko pirm pirmo pasauli-nio karo. Paliko žmona. Apie šeimą neteko patirti.

Louis ir Stela Dudakai ((Zuperkaitė) susilaukė sū-naus. Motina ir sūnus O.K.

Montrealo lietuviai parapi-žonai suruošė staigmeną sa-vo klebonui Bobinui gimta-dienio proga ir įteikė — \$1,100.

Queen Elizabeth viešbučio 1,200 darbininkų, vadovybėj CLC, pasirašė sutartį su kompanija vieniam metam.

Iki spalio 1 dienai Montre-alo prieplaukoj išlipo 101,-000 keleivių bei imigrantų. Iš prieplaukos išplaukė 68,-

000 keleivių ir turistų.

Montreale per padėkavo-nės savaitgalį nelaimėse pra-rado gyvybę 17 asmenų.

Montreale 200 dantistų naudoja naujas mašinas, neseniai išrastas, grėžimui dantų.

Sakoma, gražtas apsisuka 250,000 kartų per minutę. Dėl to nejučia skausmo grėžiant.

Nors oras palankus dėl darbų Montreale, tačiau be-darbių skaičius padidėjo per mėnesį 15,254, kaip rodo statistikų biuras.

Per pirmą šių metų pus-metį Montreale ir priemies-čiuose namų pirkimas ir par-davimas sumažėjo \$27,000,-000, palyginus su praėjusių metų pirmu pusmečiu.

Per pirmą pusmetį iš Kve-beko buvo eksportuota 534,-419 tonų asbesto, 690,932 uncijos aukso, 2,602,000 un-cijų sidabro.

Cemento ir kitų molinių gaminių eksportuota už \$6,-518,508.

Apsivedus skirtingų religi-jų asmenims, tik 34 procentai jų vaikų praktikuoja vien-os ar kitos pusės religiją. Ir patys tėvai dažniausia nu-stoja garbinę dievus.

Religininkai kritikuoja to-kias maišytas jungtuves.

Ugniagesių inspektorius sako, kad kilus gaisrui žemutiniame flete nereikia eiti laiptais žemyn, jei yra dūmų.

nes dažnai tokiuose atsitiki-muose žmonės žūsta nuo du-jų.

Geriausią uždaryti duris, išmušti langą ir šokti pro langą, jei kitos pagalbos nėra.

Montreale 21 policininkas apdovanoti už drąsą kovoję su gengsteriais.

Nesileiskit į stubą nežino-mų asmenų, nes susekta, kad daugelis įvairių agentų su visokiais gaminiais yra žvalgai vagių, ypač senos močiutės.

Kelios tokios sugautos, po kurių apsilankymo nakties metu buvo namai apiplėšti.

Dr. J. A. B. McLiesh rap-portavo protestonų mokyto-jų konferencijoje, kad Kanadoje vienam studentui mokslas per metus kainuoja \$1,-500.

Jis taipgi sakė, kad daug studentų mokosi silpnai ir neprašina, kas sudaro kraš-tui problemą, kadangi daug laiko ir energijos nueina vel-tui.

Daug gabių studentų negalį lankyti universitetus iki galo dėl stokos pinigų.

Notre Dame ligoninė su nauju skyriumi turės 1,200 lovų.

Montreale 4 ligoninėse pa-kėlė mokesťį į dieną \$2.00. Dabar bus nuo \$10.25 iki \$25.00 į dieną.

Vienai atomo bombai kritus ant Montrealo būtų už-muta 880,000 asmenų. 225,-000 būtų sužeista pavojingai, kurie mirtų bėgyje 60 dienu. 375,000 liktų invalidais vi-sam amžiu.

Tik 300,000 liktų nesuža-loti, bet vėliau susirgtų kau-lų vėžiu ir kitomis ligomis.

Virš 100 neregų dirba į-vairiose Montrealo įmonėse. Neregiai išmokstą būti sau-gūs kaip ir kiti.

Ar žinot, kad: 1957 metais Kanadoj 752,-

Vancouverio žinios

Betty Kavalinas
Miss Shuswap 1958-1959

Kasmet vasaros pabaigoje čia įvyksta Pacific National Exhibition. (Nors verti-mas tiesioginis negalimas, bet reiškia: Prie Ramiojo Vandenyne Tautinė Paro-da.)

Kaip ir visose parodose, čia parodoma industrijos ir žemdirbystės atsiekimai. A-merikos valdžia prisiunčia savo kariuomenės dalinius. Yra cirkas ir kitokios pra-mogos, bei išstatomi parodai pavienių asmenų atsiekimai kurioje nebūt srityje, nuo pašto ženklų rinkimo ligi mažųjų traukinių statybos.

Gal būt daugiausia stebė-tojų sutraukia į vieną paro-dos vietą, tai iš įvairių pro-vincijos vietų prisiųstos gra-žiausios ir populiariausios merginos, kurios atstovauja savo apylinkes. Kiekviena apylinkė, žinoma, turi savo kontestus ir pasiunčia į pa-rodą Vancouver miestą tik tą merginą, kuri savo gabu-mais ir gražumu bei kūno sudėtimi gal būt bus pripa-žinta viena iš gražiausių ir gabiliausių iš visos provinci-jos 1,500,000 gyventojų.

Šių metų parodoje lietu-vaitė Betty Kavalinas, mūsų spaudos skaitytojų ir rėmė-jų dukrelė, atstovavo Shus-wap (Susvap) apylinkę, kur ji buvo pripažinta kaip viena iš gabiliausių, gražiausių ir populiariausių mergaičių

000 žemės ūkio darbininkų apdirbo 575,000 farmų su 174,000,000 akrų žemės.

Apdirbimas tų ūkio gami-nių suteikia metams darbo dėl 36,938 įmonių, kuriose dirba 277,159 darbininkų.

Kanadoje fermerių skai-čius mažėja: 1939 metais buvo 11,267,000 gyventojų, o žemės ūkyje dirbo 1,293,-000. 1958 metais gyventojų yra virš 17,000,000, o farmų darbininkų liko 725,000.

Surinko Montrealietis

iš aštuonių miestelių ir apy-linkių.

Tekó lankytis Kavalinų ū-kyje Canoe, B. C., prieš pat parodą. Mačiau vietiniame laikraštyje aštuonių kandi-dacių merginų nuotraukas ir iš tikrųjų gaila yra tų žmo-nių, kuriems yra uždėta pa-reiga išrinkti vieną iš visų. Visos jaunos, visos gražios, už kurią gi turi paduoti sa-vo balsą? Visgi buvo pripa-žinta 17-kos metų Betty, draugų Kavalinų dukrelė, Matomai prie jos gražios prigimties dar prisidėjo ir jos maloni iškalba ir muzika-liniai gabumai. Betty yra ga-bi akordionistė, laimėjusi su savo sesute Leonora keletą kontestų muzikos festiva-liuose.

Shuswap apylinkė, kuri užima beveik tokį plotą, kaip Lietuva, ir prisiuntė ją į Vancouver! Ant scenos iš-šaukė 30 mergaičių, atsto-vaujančių provinciją nuo Alaskos ligi Amerikos rube-žiaus. Kiekviena pasakė po trumpą prakalbėlę, supažin-dinama klausovus su savi-mi ir vietovėmis ir miestais, kuriuos ji atstovauja. Betty Kavalinaitė, kaip muzikos mylėtoja, nepamiršo pasvies-ti visus į muzikos festivalį, kuris įvyks jų apylinkėje.

Mes grupė Vancouver lie-tuvių, kurie kiek arčiau pa-žįstame Kavalinų šeimą, aiš-ku, labai troškome, kad mū-sų pažįstama lietuvaitė būtų pripažinta ne tik Miss Shu-swap, bet ir Miss P.N.E. Nors ši garbė dėl Betty Ka-valinas ir neteko, visgi ji yra "Miss Shuswap" 1958-1959 metams.

Si žinutė bus įdomi ne tik Vakarinės Kanados lietu-viams, bet ir giminėms ir pa-žįstamiems Rytų Kanadoje, o ypatingai jos vyriausiam broliui Vincui, kuris gyvena Punico miestelyje, Jiezno ra-jone, Lietuvos TSR.

Nuo savęs linkiu dėl Betty Kavalinas dar geresnio pasi-sekimo sekančiais metais.

Bedarbių Padėtis Blogėja

Labai gaila, kad negalime rašinėti vien tik apie gra-žuolių kontestus, nes Vaka-rinė Kanada, kaip ir visą ša-lį, dar vis spaudžia ekonomi-nio krizio našta. Bedarbių skaičius dar vis kyla, o jų padėtis blogėja. Kurie turė-jo susitaupę keletą dolerių jau juos pabaigė, o kada prisieina gyventi iš miesto pa-šalpos, tai yra iš \$55.00, tai yra labai sunku, nes pigiau-sias kambarys kainuoja virš pusės pašalpos, o iš likusiųjų yra sunku išsimaitinti.

Ir pikta ir juokinga, kokia yra kontradikcija: bedarbių pašalpai pinigų nėra, gi or-laiviui CF-105, kuris, nors ir

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lo-vų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įren-gtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavi-mas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3587 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI. 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

moderniškiausias, jau išėjo iš mados, visgi dar išleis valstybė šimtus milijonų dolerių, patys pripažindami, kad orlaivis moderniškame kare netinka.

Reikia rašyti laiškus ir premjerui ir atskiriems parlamento nariams, kad valstybės lėšos būtų vartojamos mokslui ir žmonių būvio pagerinimui, o ne karo reikalingam. Mes dirbkime, kad Kanada būtų pavyzdys kitoms šalims, kaip paversti psisiginklavimo našta į mokslo ir gerbūvio šaltinį.

Yra skaudu matyti, kaip net iš mažo lietuvių skaičiaus Vakarų Kanadoje yra tokis didelis bedarbių skaičius. Praleido vyrų savo jaunas dienas miškuose, kasyklose ar fabrikuose, daugelis nuėjo ne tik darbo jėgų, bet ir rankų, kojų ar akių, o dabar turi bėgioti, kad miestas nors pašalpos duotų.

Tiesa, yra kaip kurie iš mūsų brolių, kurie labai mėgsta nelaimės išiktus

draugus kritikuoti, o sako: "Jei nebūtų aludėje visko pramyžęs, tai nereikėtų baidauti". Arba išgirsti: "Sukišo viską indijonkaitėms, tai gali iš jų ir pašalpos prašyti".

Man išrodo, kad tai yra perdėta kritika. Kad ir kaip bebūtų taupus žmogus, sau gyvenimo užtikrinti negali ligi pat senatvės. Visi gyventojai negali įsigyti apartamentų ar krautuvių. Jei visi turėtų, kas gi rendauninkais būtų, ar pirkėjais. Taip, kad gyvenimą senatvėje turi užtikrinti valstybė.

Paskaitykite "Financial Post" ar "Financial Times" ir tai jie bėdavoja, kad Kanadoje subankrutuoja apie 2,000 biznierių kas mėnesį, neįskaitant tų, kurie įsigyja nuosavybę, o darbo netekę jas praranda.

Aišku, kad neplamuotoje ekonominėje santvarkoje nei vienas pilietis negali pats sau užtikrinti pragyvenimą atsitikime nelaimės ar atsidūrus bedarbių eilėse.

Jėgu išsikovsky, kad būtų žmoniška pensija senatvėje ar pagalba netekus darbo kiekvienam piliečiui, tai tame skaičiuje būsim ir mes ir nereikės bijoti rytojaus.

Čia prisimena man pareiškimas vieno jauno vengro, kuris su keletu kitų bendraminčių grįžo į Vengriją praėjusią mėnesį. Kuomet laikraščio korespondentai jo klausė, kodėl jis apleidžia demokratine šalį ir grįžta į komunistinę Vengriją, jis pareiškė: "Gyventi komunistinėje Vengrijoje ir turėti užtikrintą darbą ir pragyvenimą bus man geriau, negu kad gyventi demokratinėje Kanadoje ir būti be darbo ir alŕanam".

Man išrodo, kad tiems iš mūsų, kurie prisidėjome labai daug, kad išbudavoti šią turtingą šalį Kanadą, palikdami savo didesnę dalį svei-

katos ir amžiaus, iškovojo me šiokią tokią bedarbės apdraudą, senatvės pensiją ir kitus socialius pagerinimus, turime dirbti čia ir dar su didesniu pasiryžimu. Darbas dar nebaigtas, dar vis grėsia pavojus, kad ši šalis gali bū-

ti įstumta į "Dulles"-kurstomą karą, kuris paverstų visą pasaulį į atomų ugnies stulpus. Pažangi žmonijos spauda, kurios eilėse garbingą vietą užima ir mūsų "Liaudies Balsas" (Pabaiga ant 12 pusl.)

DOMESII

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite, telefonuokit ar užeiokit mūsų vaistinę ir pasiteiraukit. Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čėpų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

Ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Miltas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 887 Main St.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIJOSIŲ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime maito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiųsime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau. LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti nedaugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKES GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

HAMILTON OVERSEAS PARCEL SERVICE

1145 KING ST. EAST

Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario

Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Maito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynę, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro išskyrus pirmadienius.

1958... r apy... linų ū... ties pat... iniame... kandi... ukas ir... ū žmo... ėta pa... š visu... gražios... totu sa... pripa... Betty... ukrelė... gražios... dėjo ir... muzika... vra ga... jusi su... keletą... festiva... kuri... a, kaip... ją i... nos iš... atsto... nuo... s rube... akė po... pažin... u savi... estais, Betty... muzikos... pakvies... estivali, kėje. ver lie... au pa... na, aiš... ad mū... ė būtų... s Shu... P.N.E. ty Ka... visgi ji... 1958... ne tik... lietu... ir pa... nadoje, ausiam... gyvena... zno ra... Betty... o pasi... ais. gėja... galime... e gra... Vaka... isą ša... onomi... darbių... o jų... e turė... dolerių... da pri... sto pa... 00, tai... pigiau... oja virš... usiųjų... i. kokia... darbių... gi or... nors ir

G. MARTYNOVAS

Kelionė į Marsą

220 DIENŲ TARPŽVAIGZDINIŲ LAIVU

(Tąsa)

Upės vandenyje aiškiai atspindėjo visas mūsų sparčiuotus laivas su šviesiai raudona ugnies uodega laivo gale.

Retkarčiais mes pamatydavome intakus, ištekančius iš didžiulio miško, bet jie buvo neplatūs. Tik kartą pasitaikė maždaug kilometro pločio upė. Jokių gyvybės požymių mes nepastebėjome.

— Matyt, Veneroje esama tik augmenijos, — tarė Arsenas Georgijevičius.

— Tačiau, gal būt, ten... — tariau aš, — miško gilumoje?..

Paičadžė pakraipė galvą. — Šį klausimą, — tarė jis, — išspręs sekanti ekspedicija, kuri bus organizuojama Venerai iširti. Bet dabar mes galime tvirtinti: planetoje gyvūnijos dar nėra.

— Kad ir gaila, tačiau, atrodo, taip, — atsiliepė Belopolskis.

Argi aš galėjau prieštaurauti abiem mokslininkams, kurių autoritetas man buvo nesugriaunamas?

Upė pamažu siaurėjo. Netrukus mes pastebėjome, kad artinamės prie aukšto kalnagūbrio. Jo viršūnės slėpėsi debesyse, ir radioprozektoriūmi mes nustatėme, kad kalnai siekia septynių kilometrų aukštį. Kaip šios viršūnės atrodo, liko nežinoma. Laivas juos perskrido dešimties kilometrų aukštyje.

Skrisdami pro kalnagūbrį, mes netikėtai išvydome nepaprastai puikų reginį. Jau įprastas pieno baltumo rūkas staigiai pranyko. Mes atsidūrėme tarp dviejų didelių debesų viršūnių. Virš laivo driekėsi tamsiai mėlynas dangus, o jame akinančiai skaisči saulė, žymiai didesnė kaip Žemėje. Nepakenčiamai spindėjo aplink ir po mumis baltutėliai debesys.

Mes visi keturi nenoromis šūktelėjome susižavėję, tačiau nuostabiai gražus vaizdas taip greitai pranyko, kaip ir pasirodė. Laivas vėl skrido į debesį. Vėl už langų stiklų rangėsi rūko kamuoliai. Mes ėmėme leistis žemyn.

Kalnai liko toli už mūsų. Po mumis vėl buvo vandenynas.

Laivas praskrido beveik aštuonis tūkstančius kilometrų, kai mes pastebėjome, kad ima temti. Gal būt, pasibaigė ta Veneros pusė, kurioje buvo diena, ir dabar mes skridome į nakties pusę.

Kamovas kreipėsi į abu astronomus.

— Kaip su jūsų programa? — paklausė jis.

— Atlikta.

— Oro pavyzdžiai?

— Paimti keturi.

Iš tikrųjų mes vežėmės Veneros orą.

Į laivo sienelės buvo įmontuotos nedidelės, iš platinos pagamintos, sandriai uždarytos dėžės. Dar Žemėje iš jų buvo ištrauktas oras. Elektros srovės pagalba buvo galima atidaryti mažą angelę ir vėl ją uždaryti. Keturias iš šių dėžių pripildėme Veneros oro. Žemėje šis oras bus panaudotas analizėms.

— Kaip jūsų, Borisai Nikolajevičiau, dalykai? — paklausė Kamovas.

— Padaryta apie trys šimtai nuotraukų, neskaitytant kino juostos.

Porą minučių Kamovas tylėjo. Paskui virptelėjusiu balsu tyliai tarė:

— Laivas palieka Venerą! Kaip greit prabėgo tos nepamiršamos valandos!..

Aš paskutinį kartą pažvelgiau į mūsų paliekamą šią nuostabią planetą.

Tu žiauri, puikioji "Žemės sesuo"!.. Tavo audros baidos!.. Tačiau gyvybė yra!

Praeis tūkstančiai, praeis, gal būt, milijonai metų, ir visa nugalinti tos gyvybės jėga pripildys tavo miškus, vandenį ir orą dabar nematomomis būtybėmis.

Per išstisus šimtmečius lėtu evoliucijos keliu išsivystys galingas protas. Kokia forma jis pasireikš?..

Ir tuomet karštos tavo saulės spinduliuose prasidės tavo istorija.

Aš noriu tikėti, kad ji bus ne tokia kankinanti, ne tokia kraujuota, kaip tavo tolimos sesers.

Jeigu kada nors tavyje pasirodys panaši į žmogų būtybė, aš iš visos širdies linkiu jai gyventi laimingai savo puikioje tėvynėje!

Žemės sūnus tave aplankė ir ne kartą aplankys ateityje. Kaip vyresnysis brolis, jis padės tavo vaikams pasiekti tos laimės!..

Lik sveika, Venera!..

Kamovas sustabdė veikiantį variklį ir paleido kitus.

Už laivagalio pasigirdo stiprus gaudesys. Kosminis laivas, paslėpęs sparnus, didėjančiu greičiu kilo aukštyje.

—

SUSITIKIMAS

19... metų lapkričio 8 d. Beveik du mėnesius aš ne-

liečiau savo dienoraščio. Per šį laikotarpį nieko ypatingo neįvyko. Laive gyvenimas slinko ramiai ir ritmingai.

Išskridę iš Veneros, mes ilgą laiką gyvenome patirtais įspūdziais. Jos galingos jėgos, pirmąkart stichijos tūžimas, didinga gamtos ramybė vertė tikėti puikia šios planetos ateitimi.

Palikę Venerą, mes ilgą valandas gyvai ir kažkaip linksmai apie ją kalbėjome, aptarėme ką matėme ir net truputį fantazavome.

Aš labai norėjau dar kartą aplankyti "Žemės seserį", šmėkstelėjusią pro laivo langus, kaip neužmirštas sapnas.

Tolstant nuo jos, mums buvo liūdna skirtis lyg su kažkuo artimu ir mylimu, ir mes ilgai negalėjome atsiitraukti nuo langų.

Vėl mes matėme baltutėlę gražuolę juodos uždangos fone, nusėtame nesuskaitomais žėrinčiais taškais.

Tačiau paslaptis nebuvo: mes žinojome, kas slepiasi už debesų dangos, ir greitai, labai greitai visa Žemės žmonija tai sužinos!..

Mums išskrendant iš Veneros, tiesia linija nuo jos iki Marso buvo trys šimtai septyniasdešimt milijonų kilometrų, tačiau Marsas savo orbita skrieja mūsų link, ir laivui reikia nusikristi tik du šimtus penkiasdešimt milijonų kilometrų, norint susitikti su juo. Tam mes sugaišime du tūkstančius penkis šimtus valandų, arba šimtą keturias dienas. Iš jų penkiasdešimt keturias jau praejo.

Kaip aš jau minėjau, nieko ypatingo neįvyko. Užtat vakar diena — lapkričio 7 — visiems laikams liks atmintyje. Šią dieną, kurią mes esame įpratę laikyti didžiausia švente, įvyko tai, kas, Paičadžės žodžiais tariant, galėjo atsitikti kartą per tūkstantį metų.

Diena prasidėjo neįprastai: pirmąkart per visą skridimą Paičadžė ir Belopolskis ilsėjosi drauge. Atrodė, kad daugybė astronomijos instrumentų buvo palikti vieniši. Observatorija buvo neįprastai tuščia.

Prie pulto budėjau aš vienas, kadangi Kamovas tikriškai kažkokius skaičiavimus ir buvo kajatėje.

Niekieno nedrumsčiama, "mirtina" tyla viešpatavo laive. Tik laikrodžiai, įtaisytas valdymo pulte, vienodai tiksliai, trikdėdamas tylą.

Kaip ir visi laikrodžiai tarpžvaigždiniame laive, jis rodė Maskvos laiką.

Buvo 6 valanda sryto. Man pasidarė labai liūdna. Aš prisiminiau savo draugus ir bičiulius, esančius dabar taip nepaprastai toli, prisiminiau, kaip susijaudinęs visuomet pabudavau šį rytą, kaip skubėdavau į gatvę,

kad nepavėluočiau į parodą pradžia. Pirmą kartą gyvenime aš sutinku šventę ne tik ne Maskvoje, bet net už Žemės ribų, už dešimčių milijonų kilometrų nuo jos. Ir vis dėlto aš Tėvynėje. Šis laivas, pastatytas tarybinių žmonių rankų, dabar skrendantis nepaprastu greičiu tamsioje dangaus erdvėje, — neatskiriama Tarybų Sąjungos dalelė. Kur jis bebūtų, mes kvėpuojame Tėvynės oru!..

Mano mintis nutraukė atėję Kamovas ir Belopolskis. Pasveikinęs su švente, Sergejus Aleksandrovičius paprašė mane pažadinti Paičadžę.

Jau už durų aš išgirdau, kai Kamovas tarė:

— Patikrinsim dar kartą.

— Viskas teisinga, Sergejau Aleksandrovičiau, — atsakė Belopolskis. — lygiai dvi minutės aštuntos.

Paičadžė savo rezyje stipriai miegojo, ir aš galėjau pertraukti jam miegą.

Tačiau laivo vado prašymas — įsakymas. Aš lengvai paliečiau Arseno Georgijevičiaus petį. Jis iš karto atsimerkė.

— Atleiskite! — tariau aš. — Sergejus Aleksandrovičius kviečia jus į observatoriją.

— Kas atsitiko? — neramiai paklausė jis.

— Atrodo, nieko.

— Kur Belopolskis?

— Observatorijoje.

Paičadžės nerimas buvo teisėtas. Dar niekuomet mūsų laive niekam nebuvo sutrukdytas poilsis. Nei man, nei mano dragui neatėjo į galvą, kokią nepaprastą staigmeną paruošė mums mūsų bičiuliai.

— Sveikinu jus su švente! — tariau aš.

Kada mes vienas paskui kitą prasmukome pro observatorijos apkritas duris, Kamovas ir Belopolskis buvo prie pulto. Prieš juos ore kabojo dežutės ir keletas indų, tur būt, pusryčiams. Paprastai jie vykdavo devintą valandą. Jokio susijaudinimo jų veiduose nesimatė. Abudu sutiko mus su sveikinimais.

— Kas atsitiko, Sergejau Aleksandrovičiau? — paklausė Paičadžė.

— Šventė, — atsakė Kamovas. — Aš šiulau Spalio revoliucijos metinių garbei išgerti konjako.

Mane nustebino šie žodžiai ir tonas, kuriuo jie buvo pasakyti. Kaip tai netinka Sergejui Aleksandrovičiumi! Pažadinti žmogų dvi valandas anksčiau nustatyto laiko, lyg nebūtų buvę galima šventės diena atžymėti truputį vėliau. Kas jam atsitiko?!

Paičadžė taip pat buvo nustebęs ne mažiau kaip aš.

— Vadinasi, — tarė Arsenas Georgijevičius, — nieko

baisaus nėra? O aš išsigandau, kai Borisas Nikolajevičius pažadino mane.

— Liko trys minutės, — vietoj atsakymo tarė Kamovas. — Greičiau, Konstantinai Jevgenjevichiau! — kreipėsi jis į Belopolskį, kuris atkimšo butelį konjako.

Vėl kažkas nesuprantama! Aš prisiminiau girdėtus žodžius: "Lygiai dvi minutės aštuntos" — ir nejučiomis pažiūrėjau į laikrodį. Buvo be vienos minutės septynios. Kas gi turi įvykti?

Belopolskis padavė butelį Kamovui.

— Bičiuliai! — tarė Sergejus Aleksandrovičius. — Atleiskite, bet gerti teks iš vieno butelio, paeiliui. Kaip jūs žinote, mūsų laive vynu beveik nėra. Tik ypatingiems atvejams. Mes išgersime po du-tris gurkšnius tuo atmintinu momentu, kuris jau artinasi. Už pusės minutės mūsų laivas perkirs Žemės orbitą.

Paičadžė ir aš nejučiomis šūktelėjome iš netikėtumo.

— Šis nepaprastas mums momentas sutapo su mūsų didžiosios šventės diena, — kalbėjo toliau Kamovas. — Štai dėl kurios priežasties mes susirinkome nenustatytą valandą. Tad išgerkime, mano brangūs bičiuliai, už laimingą pirmosios didelės kosminės kelionės pabaigą!

Tyliai ir greitai skrenda į erdvę tarybinis tarpžvaigždinis laivas. Kiekvieną sekundę užpakalyje lieka dvidešimt aštuoni su puse kilometro kelio. Nematomas ir nežymus "Žemės kelias" šmėkstelėjo, kaip žaibas, tačiau mūsų vado budri akis pastebėjo jį, o tarybinio žmogaus širdis nurodė puikiai idėją — didžiąją šventę atšvęsti kaip tik šiame taške. Stipriai buvo didelis ir džiugus. Ir aš, ir Paičadžė karštai dėkojome Kamovui.

— Padėkokite taip pat ir Konstantinui Jevgenjevichiumi. Jis man padėjo tiksliai apskaičiuoti momentą ir tai nusišlėpti nuo jūsų, kad staigmeną būtų įdomesnė.

— Dabar suprantu, — tarė Paičadžė, — kodėl man taip miglotai buvo atsakyta, kai aš paklausiau, kada mes pasieksime Žemės orbitą. Prisipažįstu, aš pagalvoju, kad jūs abejingi tam dalykui.

Kamovas nusijuokė.

— Aš dar Žemėje žinojau, kad jos orbitą perskrisime kaip tik lapkričio septintą, ir kol kas norėjau tai nuo jūsų visų nuslėpti, tačiau Konstantinas Jevgenjevichius, darbo protarpiais, pats viską apskaičiavo ir mane "nūdžiugino" savo atradimu. Tuo būdu, staigmeną ruošėme dviese ir nuo judviejų nuslėpėme tokį nepaprastą sutapimą.

— Kaip keista, — tariau

aš, — kad mes esame toli nuo Žemės ir vis dėlto jaučiamės kaip Žemėje.

— Man ne visiškai aiški jūsų mintis, — tarė Kamovas.

— Man taip pat ji neaiški, — nusijuokiau aš, — tačiau tuo labiau man tai atrodo keista.

— O man, — tarė Belopolskis, — tai atrodo visiškai normalu. Žmonės visuomet gyvena tik Žemėje. Išsąmoninimas, kad ji visada yra, taip giliai įsišaknijo mummyse, kad per trumpą laiką labai sunku atprasti nuo minties, kad ji čia, po mumis. Tai ne mintis, — atsi- grežė jis į Kamovą, — o greičiau pojūtis.

— Šiaip ar taip, — atsakė Kamovas, — aš tokio pojūčio neturiu.

— Aš taip pat, — tarė Paičadzė.

— Tai todėl, kad jūs palikote Žemę ne pirmą kartą. Tačiau aš neabejoju, kad skrendant į Mėnulį toki pojūtį jūs turėjote.

Kamovas neigiamai papurtė galvą.

— Aš nebeprisimenu, kad jį būčiau turėjęs, — tarė jis. — Tiesa, to skridimo metu mes neturėjome laiko analizuoti savo pojūčius. Jis buvo per daug trumpas.

— Beje, — tariau aš, — jūs niekuomet mums nepapasakojote apie skridimą į Mėnulį.

— Ir aš, ir Arsenas Georgijevičius, — atsakė Kamovas, — viską papasakojome laikraščių ir žurnalų puslapiuose. Aš maniau, kad jūs skaitėte apie tai.

— Žinoma, skaičiau, — atsakiau aš. — Tačiau, gal būt, jūs galėtumėte ką nors papasakoti, apie ką anksčiau nerašėte?

— Mes viską papasakojome, — tarė Paičadzė.

Kamovas pažvelgė į jį ir nusijuokė.

— Atvirai kalbant, — tarė jis, — mes vieną epizodą nusišėpėme.

— Papasakokite! — paprašiau aš.

— Neverta, — tarė Paičadzė. — Nieko įdomaus.

— Leiskite mums apie tai spręsti!

— Mielai papasakosiu, — tarė Kamovas. — Arsenas Georgijevičius per daug kuklus. Kai mes nusileidome į Mėnulio paviršių, tai turėjome iš laivo išlipti surinkti Mėnulio uolienų pavyzdžių. Išsėdavome paeiliui, kadangi abiem išėiti buvo labai rizikinga.

— Kodėl? — paklausiau aš.

— Todėl, kad Mėnulyje nėra atmosferos.

— Vis dėlto nesuprantu. Aš skaičiau, kad jūs buvote apsirengę kostiumais, panašiais į naro.

— Ne tai svarbu, — atsa-

kė Kamovas, — atmosferos nebuvimas Mėnulyje pavojingas kita prasme. Jūs žinote, kad Žemė savo kelyje kasdien sutinka daugybę smulkių kūnų. Tik retais atvejais šių medžiagų dalelės pasiekia jos paviršių. Paprastai jos sudega dideliame aukštyje trinties su oru dėka. Mes dažnai stebime šį reiškinį ir neteisingai jį vadiname "krintančiomis žvaizdėmis". Tuo būdu, Žemės atmosfera patikimai saugojamus nuo šio kasdieninio bombardavimo. Mėnulyje tokios apsaugos nėra, ir tūkstančiai įvairaus dydžio akmenų didžiuliu greičiu, dešimtis kartų didesniu kaip skrenda kulka, ištisai krenta ant Mėnulio dirvožemio. Todėl vaikščioti Mėnulyje labai pavojinga. Kiekvienas toks akmenukas neša mirtį.

— Ir jūs vis dėlto išėdavote?

— Teisingiau, išėgdavome. Juk negalėjome mes grįžti į Žemę tuščiomis rankomis. Taigi, vieną kartą mažutėlis meteorito gabalėlis nukrito man ant galvos. Jis pramušė plieninį šalną ir įsmigo tarp kaukolės kaulų. Aš, netekęs sąmonės, parkritau. Nors skylė buvo ir labai maža, tačiau per ją pradėjo išeiti oras, ir per minutę aš būčiau numiręs, jei ne Arsenas Georgijevičius. Tiesa, jis buvo apsirengęs "mėnuliniu" kostiumu, tačiau aš niekaip negaliu suprasti, kaip jis suspėjo taip greit pribėgti prie manęs. Aš atsigavau jau laive.

— Jūs parkritote keturiasdešimt metrų nuo durų, — tarė Paičadzė. — Mėnulyje traukė šešis kartus mažesnė negu Žemėje. Prie jūsų aš pribėgau penkiais šuoliais. Iš karto užspaudžiau skylę. Ji buvo aiškiai matyti.

— Ir pats galėjote žūti drauge su manimi.

— Keistas sūpūptavimas! — tarė Paičadzė. — Aš negalėjau nebandyti jus išgelbėti. Būčiau žudikas.

— Dar daugiau, — tarė Kamovas. — Kada jis atnešė mane į laivą, aš ilgai neatgavau sąmonės. Mėnulyje buvimo laikas baigėsi. Arsenas Georgijevičius vienas baigė rinkti pavyzdžius. Jis keletą kartų išėjo iš laivo, rizikuodamas gyvybe.

— O jūs taip nedarytumėte?

— Sakysim, daryčiau, — nusijuokė Kamovas. — Tačiau vis dėlto jūs elgėtės neprotingai.

Net Belopolskis negalėjo nenusišypsoti, išgirdęs šiuos žodžius.

— Aš niekur neskaiciau, kad jūs buvote Mėnulyje sužeistas, — tariau aš. — Kodėl jūs apie tai nutylėjote?

— Iš atsargumo! — atsakė Kamovas. — Mes bijojome, kad, paaiškėjus šiam atsitikimui, mūsų gali neleisti į trečią kosminę kelionę.

— Nemanau, — tarė Belopolskis. — Ar maža kas gali atsitikti. Tai per menką priežastį visatos tyrinėjimams nutraukti.

— Arsenas Georgijevičius manęs prašė apie tai neskelbti spaudoje.

— Šiaip ar taip, tai didvyriškas žygdarbis, — tariau aš.

— Dar ko! — supyko Paičadzė. — Nekalbėkite nesąmonių.

Šį rytą mes ilgai neišsiskirstėme (rytas, žinoma, tik pagal laikrodį), dalydamiesi prisiminimais, kalbėdami, kaip bus išvystytas tarpžvaigždinis plaukiojimas, apie mūsų skridimą. Astronominiai stebėjimai, kurių iki šios dienos mūsų astronomai nepertraukdavo nė vienai minutei, buvo tarytum pamiršti.

Tačiau praėjo trys valandos, ir viskas grįžo į įprastą vėžes. Belopolskis ir Paičadzė užsiėmė stebėjimais. Kamovas budėjo prie pulto.

Sventė baigėsi.

Tačiau likimas lėmė, kad ši diena būtų atžymėta dar vienu įvykiu.

Įvyko susitikimas, kuris

vos nepažūdė mūsų laivo, bet mūsų mokslo draugus labai nudžiugino.

— Išsipildė Žemės astronomų svajonė, — tarė Paičadzė, kai viskas jau buvo praėję. — Apie tokią laimę nė svajoti nesvajojome. Dabar aš laimingiausias astronomas.

— Aš taip pat! — atsiliepė Belopolskis. Jo paniurusiame veide visuomet švietė šypsena, o balsas visą laiką švelniai skambėjo. — Dabar jau aš nieko nebeoriu pamatyti. Išskyrus Marsą, žinoma, — pridūrė jis.

Man šis įvykis buvo nepaprastai įdomus. Mano nuotraukų rinkinys praturtėjo nuostabiais, unikalniais kadrais. Dėl to, kad aš visuomet laikiau savo aparatų paruoštus, man pavyko nufotografuoti visą šį nuostabų, retą, beveik fantasti- nį susitikimą nuo pradžios iki pabaigos.

— Jei jūsų nebūtų, — tarė Kamovas, — mes, tur būt, būtume nesusėję padaryti jokios nuotraukos. Tai būtų didelis nuostolis mokslui. Prisimenate, jūs abejojote, ar verta jums dėl tokio darbo skristi? Jau vien šia diena pateisintas jūsų buvimas laive.

Vos mūsų nepažūdęs susitikimas įvyko dvidešimt pirmą valandą penkiolika minučių. Aš ką tik ruošiausi eiti į kajatę pailsėti, kai staiga ėmė veikti radioprojektoriaus automatas. Tra- tantis čerškėjimas pripildė tarpžvaigždinį laivą, ir širdis nenoromis susitraukė, supratu, kad artėja staigus nežinomas pavojus.

Išskridus iš Žemės, dar nė

karto laive nebuvo bauginamo signalo.

Greitai pro mane prabėgo Kamovas ir puolė prie pulto.

Aš nebėgau paskui jį, o pasilikau ten, kur pajutau pavojų. Paičadzė, šiuo momentu buvęs prie lango, sustingo vietoje, nenuleisdamas akių nuo vado. Mano kūnas įsitempė, laukdamas įsakymo, pasiruošęs bema- tant įvykdyti, koks jis bebūtų.

Tačiau jokio įsakymo nebuvo.

Laivas staiga sudrebėjo, ir mane su jėga kažkas trenkė į sieną. Baisus dundesys stipriai banga trenkė į ausis. Trumpą sekundę dingtelėjo mintis apie katastrofą, o kitą aš jau supratau, kas atsitiko: Kamovas neperspėjęs į jungė vieną variklį. Pirmą kartą aš išgirdau jo veikimą be šalmo. . .

Mūsų laimė, šitas baisus dundesys truko ne daugiau kaip penkias sekundes. Vėl įsiviešpatavo tyla, ir aš pasijutau laisvas nuo netikėto svorio. Man sukosi galva ir smarkiai užė ausyse. Aš pamaciau prie pulto susikauptus ir rimtą, bet ramų Kamovo veidą ir supratau, kad nežinomas pavojus praėjo.

— Prie langų kairėje! — sušuko Sergejus Aleksandrovičius. — Melnikovai, prie nuotraukų! — Ir prilipo prie periskopo.

(Bus daugiau)

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSE

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Pradedant Pirmadienį, Spalio 27 d.

Visą Savaitę

Pirmu Sykiu Toronto

"DON QUIXOTE"

su

NIKOLAJUM ČERKASOVU

Rusiški dialogai — angliški paaiškinimai

taipgi:

"THE FORTY FIRST"

...vienas iš puikiausių tarybinų filmų

Suaugusiems įžanga 90 centų

Šeštadienį po piet: 75 centai

There are no boundaries to creative art...

BELLEVUE Theatre

280 COLLEGE STREET AT BRIMLEY, W. 1-1438

Pranešimai

Toronto, Ont.

Choristų dėmesiai

Pranešame, kad ateinantį pirmadienį, spalio 27 d., vakare, kaip ir seniau, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., prasidės choro pamokos.

Tai bus pirmos pamokos šį sezoną, todėl prašome pasistengti visas choristes ir choristus atsilankyti.

Turime daug labai gražių dainų, gautų iš Tarybų Lietuvos. Bus visiems malonu jas mokyti, o išmokus, jų pasiklausyti.

Valdyba

Paieškojimas

Paieškau seserį Pauliną Bučionienę - Kniubaitę, d. Petro. Apie 1904 metus išvykusią į Ameriką ir iki 1934 metų gyvenusią Kingstono mieste.

Prašau atsilipti ar žinančius jos antrašą, labai prašau pranešti šiuo adresu:

Elz. Pocevičienė
Kalvarijos rajonas
Jungėnų kaimas
Lithuania, USSR

Išnuomavimui

Pasnuomojama 2 pavieniai kambariai. Kreiptis: LE. 4-1911. Jankaitis. (Toronto.)

Akių ir Akinių Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

347 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmoji Kuopa Ruošia

SALES

Metines Sukaktuves

Šeštadienį, Lapkričio 1 Dieną

Nuosavoj Salėj — 160 Claremont St.

Mūsų darbščiosios šeiminkės patieks sulig lietuviško skonio paruoštų dešrų, rūgščių kopūstų. Taipgi bus ir prieskonių. Bus ir užsigėrimų.

Šokiams gros orkestras

Pasistenkite įsigyti tikičius iš anksto. Galima gauti pas salės dženitorių ir pas nekuriuos kuopos narius. Tikietas tik \$2.00.

Šilta vakarienė bus patiekta 7 valandą vakaro. Prašome nesivėluoti.

Komisija

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

(Atkelta nuo 7 pusl.)

žiūri į šimą ir juokiasi, kad subinė mėlyna, kaip seno kiškio. Sudėjo šimui į sėdynę lazdu ir paleido, o mūsų tai neėmė juokas, mes laukėm, kada lieps gulti ir mums, tačiau mūsų neguldė, tik visi tuščiom parvažiamom. Iš manęs norėjo paimti kumelę. Pažiūrėjo, kad jiem tinkama, pasakė palikti ją jiems. Aš prašau, prašau ir išsiprašau, nors žinoma su didele baime, nes gali patį nušauti ir viską paimti, nežinos nei kur kapas.

Sūnų ir Dukterų KLSP Dr-jos G.K. Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamos knygoje už laikotarpį nuo Balandžio 1 d. iki rugsėjo 30 d. 1958 m., padaryta revizija ir

atrasta sekančiai:

Pajamų turėta:

Pašalpos fonde \$3,281.73
Pomirtinės fonde 296.14
Atsargos fonde 529.79

Išlaidų turėta:

Pašalpos fonde \$1,194.50
Atsargos fonde 35.00

Su rugsėjo 30 d. 1958 m. Draugijos fonduose buvo sekančiai:

Pašalpos fonde \$4,194.72
Pomirtinės fonde 3,975.27
Atsargos fonde 2,902.08

Viso pinigais \$11,072.07
Taupomais bonais 13,000.00
Komiteto kaucijos 550.00

Bendrai \$24,622.07

Kontrolės komisija:

G. Palilūnas
V. Mikšys

TIKRI JUOKDARIAI

(Atkelta nuo 5 pusl.)

lapelių skleidimą grėsė daug metų kalėjimo.

Ir kam gi nežinoma, kaip Lietuvos buržuazija plėšė liaudį? Kiek tūk. tautiečių neteko žemės per varžytines?

O ką be kalbėti apie buržuazijos ir jos sėbrų darbus atėjus naciams. Baisu užsiminti. Bet tos bendruomenės

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akini.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

vadeivos ir šiandien nedrįsta pasmerkti tų lietuvių, kurie dalyvavo lietuvių gaudyme, jų žudyme. Ne vienas sėdi Kanadoje. Jie vadeivoms yra gerai žinomi.

Ne, ponai, ne visi lietuviai yra linkę būti tos bendruomenės nariais. Faktinai, tai labai mažutė grupelė ta bendruomenė, kurios vadovais jūs statotės.

Lietuvių bendruomenės šerdis yra Lietuva. Kiekvienas doras lietuvis turi linkėti jai sėkmingai nugalėti visus sunkumus kuriant gražų liaudišką gyvenimą be pony, dvarininkų. Tik tokia santvarka, kurioje visi bendrai dirba visų labai gali būti pagrindu lietuvių bendruomenės. Užteko buržuazinės ben-

druomenės, kuri išvijo iš Lietuvos šimtus tūkstančių darbo žmonių.

VANCOUVERIO ŽINIOS

(Atkelta nuo 9 pusl.)

„sas“, dar gali karo pavojų prašalinti. Dirbkime išlaikyme ir platinime šios garbingos progresyvės spaudos ir pavyks prašalinti karus ant visados.

Pažangusis mokslas ir tie, kurie jį skleidė, pašalino marą, sulaukė džiova, panaikins ir karus, o tie, kurie sulauksimė to laiko, galėsime pasididžiuoti: „Taip, draugai, prisidėjau ir aš bent remdamas progresyve spaudą“.

A. Grinkus

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1508

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskas